AUG 11 1920

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. VII. Kaina 3c Chicago, Ill., Utarninkas, Rugpiutis (August) 10, 1920. Price 3c No. 188

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 191

Rusai atkirto Danzigą nuo Lenkijos

Lenkijos valdžia bėga iš Varšavos

Ryto prasideda taikos tarybos

Talkininkai nenori demokratinės taikos Lenkijai

RUSAI ATKIRTO NUO LENKŲ DANZIGĄ.

Lenkija nebegali prieiti prie Baltijos jurų.

PARYŽIUS, rugp. 9. — Oficialė žinia iš Varšavos praneša užrubežinių reikalų ministerijai, kad Rusijos kavalerija perkirto Varšavos-Danzigo geležinkelį į pietus nuo Mlavos, uždarydamos karidorių tarp Lenkijos ir Baltijos jurų.

Visos talkininkų karo reikmenis buvo gabenamos į Lenkiją Varšavos-Danzigo geležinkeliu.

Bolševikai supa Varšavą.

VARŠAVA, rugp. 9. — Pasak vakarykščio oficialio pranešimo, Przasnycz, apie 40 mylių į šiaurę nuo Varšavos, tapo paimtas bolševikų kavalerijos plačiame besiveržime palei Prusijos rubežių. Mažesni pulkai artinasi prie Mlavos, apie 9 mylias į vakarus ir niekurie jų esą prie Cieshanov, dar arčiau to miesto. Tai yra greičiausia bolševikų paėjimas nuo jų perėjimo Orzyc upės, kada jie pradėjo puolimą, kad atkirtus Varšavos-Danzigo geležinkelį.

Besiveržiančios vakarų kryptimi sovietų spėkos Brest-Litovsko apygardoje, jų didelia me apsupimo judėjime, persilaužė per lenkų linijas ir perėjo geležinkelį, einantį tarp Sokolov, bet buvo kontr-atakuoti ir smarkus mušis siaučia. Kontr-atakoje lenkai suėmė belaisvių.

Smarkus mušis siaučia į šiaurryčius nuo Varšavos kur keli miesteliai ėjo bolševikų į rankas, bet bolševikai nepadarė laimėjimų. Smarkus mušis siaučia palei upę, kur bolševikai yra sulaikyti.

Lenkai nenori francuzų komandos.

PARYŽIUS, rugp. 9. — Pasak pranešimo iš anglų-francuzų misijos Varšavoje, Lenkijos generalinis štabas galutinai atmetė Francijos generijos gen. Weygand pasiulymą apimti komandą Lenkijos armijos, jei bus suteikta pilna galė.

Kaip gen. Weygand, taip ir gen. Delmar Radcliffe iš Anglijos militarės misijos, tvirtino, kad padėtis nėra beviltė ir gali buti pagerinta, jei butų laikomąsi jų rekomendacijų.

ORAS.

Giedra ir šilčiau šiandie; ryto galbut lietus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

SEREDOJ PRASIDEDA MUŠIŲ PALIAUBOS TARYBOS.

Talkininkai nesumano kaip galėtų pagelbėti Lenkijai. Talkininkai bijosi demokratinių taikos sąlygų.

LONDONAS, rugp. 9. — Hythe konferencija tarp Anglijos ir Francijos premierų užsibaigė ir negali buti jokio veikimo iki kol premieras Lloyd George ryto nepasakys kalbos atstovų bute.

Rusijos gi armija eina priekyn. Daug valdininkų apleido Varšavą, o kas liko iš gyventojų, yra mobilizuojami gynimui miesto.

Rusijos ir Lenkijos paliaubos ir taikos konferencija bus laikoma seredoje Minske. Rusai matomai, yra palinkę daryt patenkinančią taiką su Lenkija, o lenkai yra talkininkų įgalioti daryti taiką, jei ji neperžengia tulų talkininkų nužymėtų pamatinių teisių.

Rusijos pasiuntiniams Londone, kuriems neoficialiai buvo prigrąsinta pašalinti, jei jų šalis nepadarys mušių paliaubos, dabar leista pasilikti.

Talkininkai daugiau nė nebegalvoja apie suteikimą Lenkijai ginkluotos pagelbos.

Pagelba Lenkijai, kaip sutarta Hythe konferencijoj, bus vien uždėjimas blokados prieš Rusiją ir suteikimas Lenkijai ginklų ir techniškų karinių patarimų.

Anglijos premieras ryto pasakys apie tą pleną atstovų butui, bet kas nė butų, nieko nebus veikiama, kol atstovų butas neužgirs to pleno.

Žymus diplomatas šiandie pripažino dar vieną stovintį prieš talkininkus pavojų. Jis sakė, kad svarbiausiu talkininkų rupesniu yra nedaleisti plėtotis bolševizmui į vakarus. Bet jeigu rusai paims Varšavą ir tada padarys nuolaidžią taiką su lenkais, tai tas Lenkijos elementas, kuris jau pritaria sovietų valdžios formai bus sustiprintas tų, kurie yra įsitikinę, jog talkininkai juos apleido. Pripažįstama, kad tokis susijungimas galėtų sutverti Lenkijoje sovietų valdžią.

Atmetė III Internacionalą.

LONDONAS, rugp. 8. — Laikomas Genevoje Internacionalinis Socialistų Kongresas, pasak gautų čia žinių, atmetė III Internacionalą, kuris remia bolševikus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

LENKIJOS VALDŽIA KRAUSTOSI I ŠVARŠAVOS.

Bėga įKališių, sako balševikų pranešimas.

LONDONAS, rugp. 9. — Gauta šiandie iš Maskvos žinia sako, kad Lenkijos valdžia apleidžia Varšavą.

Žinia sako, kad valdžia yra perkeliama į Kariš.

(Tokio miesto, kaip Kariš, Lenkijoje nėra. Veikiausia tai bus Kališ, Kališiaus gub., apie 150 mylių įpietvakarius nuo Varšavos arti Prusijos rubežiaus. Jis yra ant geležinkelio tarp Varšavos ir Poznaniaus).

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSAI SUTINKA PERTRAUKTI MUŠIUS?

Sutinka pertraukti mušius 4 dienoms, kad pradėjus tarybas.

LONDONAS, rugp. 9. — Anglijos atstovų buto karidoriuose buvo kalbama, kad Rusija sutiko pertraukti keturioms dienoms mušius su lenkais, kad svarstyti mušių paliaubą ir taiką Minske.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

POPIEŽIUS EINA PAGELBON LENKIJAI.

Atsišauks į katalikus gelbėti Lenkiją. Vengrija siulanti pagelbą.

BERLINAS, rugp. 8. — Iš Varšavos pranešama, kad vatikano pasiuntinis pranešė Lenkijos valdžiai, jog popiežius mano išleisti atsišaukimą į visas krikščioniškas šalis susivienyti ir išgelbėti lenkiją nuo bolševikų.

Vengrijos delegačija atvyko į Varšavą, siulydama vice ministeriui Daszinskui kareivius, amuniciją ir kviečius.

VARŠAVA, rugp. 8. — Visa Varšavos policija, skaičiuje 1,000 žmonių, apsiginklavusi naujais Anglijos šautuvais, išvažiavo į frontą.

LONDONAS, rugp. 8. — Pasak įvairių žinių. Francijos valdžia jau padariusi labai svarbų žingsnį sulaikymui bolševikų, padarydama slaptą sutartį su Vengrija, sulig kurios pastaroji šalis turi tuojaus pastatyti prieš bolševikus 14,000 kareivių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSIJA SUTINKA PASITRAUKTI IŠ LENKIJOS.

Bet jeigu lenkai sutiks priimti mušių paliaubos ir taikos sąlygas.

LONDONAS, rugp. 8. — Pasak Rusijos delegacijos Londone išleisto pranešimo, Rusija sutinka pradėti ištraukimą savo spėkų iki 1918 m. vyriausios tarybos nužymėtos linijos, jei Lenkija sutiks priimti mušių paliaubos sąlygas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

LEIDŽIA GRAIKAMS UŽIMTI KONSTANTINOPOLĮ.

RYMAS, rugp. 7. — Pasak čia gautų žinių, talkininkų šalys suteikė graikams leidimą užimti Konstantinopolį.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Wilsonas neduos pagelbos Lenkijai

Nesutinka duoti nė moralės paramos.

WASHINGTON, rugp. 8. — Talkininkų premierams nesusitarus Hythe konferencijoje apie tolimesnį veikimą Lenkijos-Rusijos kare, šiandie pranešama, kad prezidentas Wilsonas galutinai pasakė, jog Jungt. Valstijos negalės įsimaišyti į tą karą, net suteikiant moralę paramą Lenkijai.

Sakoma, kad prezidentas išreiškė tą nuomonę laiške vienam senato užrubežinių reikalų komiteto nariui.

Valstybės sekretorius Colby sako nieko nežinąs apie tą laišką.

Betgi vienas augštas legacijų valdininkas sako matęs tą laišką. Jis išreiškė nusistebėjimą, kad tokios didelės svarbos dokumentas nėra paskelbiamas.

"Prezidentas aštriai kritikavo niekurius krypsnius Europos diplomatijos," sakė tas valdininkas, "ypač tai, kaip Francija ir Anglija elgėsi su Lenkijos padėtimi ir paskatinimą kokį duota praktiškai plėšikiškoms ekspedicijoms "baltųjų" ir kitų Rusijos tautų kareiviams. Jis išreiškė nuomonę, kad Rusijai turėjo buti pagelbėta nusistatyti savo naują likimą, o ne daryti iš jos auką grobikams."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

TALKININKŲ SĄLYGOS.

Lloyd George pasiulytosios sąlygos mušių paliaubos tarp Lenkijos ir Rusijos.

LONDONAS, rugp. 8. — Lloyd George memorandumas įteiktas pereitą pėtnyčią Rusijos pasiuntiniams, pasiulantis 10 dienų mušių paliaubą, nuo vidurnakčio, rugp. 9 d., paduoda šias sąlygas:

1. Lenkai turi susilaikyti nuo aprupinimo savo armijų ir gabenimo kareivių ir amunicijos. o sovietai susilaikys nuo stiprinimo savo fronto.

2 .Talkininkai susilaikys nuo siuntimo kareivių ir amunicijos į Lenkiją.

3. Sovietų atstovai galės buti pastatyti Danzige ar kokioj kitoj vietoj, dabojimui kad sąlygos butų išpildytos, bet su sąlyga, kad jie susilaikys nuo propagandos.

4. Rusijos ir Lenkijos delegatai susitiks nustatymui linijų tarpe armijų ir susitarimui apie mušių paliaubos sąlygas.

Važiuos prie šiaurinio poliaus.

NOME, Alaskoje, rugp. 6 . — Gal dar ryto pagarsėjusis norvegų šiaurės tyrinėtojas kapt. Roal Amudsen laivu Maud išplauks prie šiaurinio poliaus. Jis apskaito, kad jo kelionė tęsis penkis metus.

PINIGŲ KURSAS.

VAKAR, rugp. 9 d., užsenio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	$3.63
Austrijos 100 kronų	$0.54
Belgijos už vieną $1	frankų 13.30
Finų 100 markių	$3.82
Francijos už $1	frankų 13.92
Italijos už $1	lirų 19.75
Lietuvos 100 auksinų	$2.20
(Lietuvos auksinai tai Vokiečių ostmarkiai; jų kursas toks-pat kaip Vokietijos markių).	
Lenkų 100 markių	$048
Olandų 100 guldenų	$33.00
Norvegų 100 kronų	$15.30
Šveicarų, už $1	frankų 6.05
Švedų 100 kronų	$20.45
Vokiečių 100 markių	$2.20

Lenkijos susmukimas

Geriausi lenkų pulkai sumušti. Kareiviai bėga iš armijos. Daug dezertirų sušaudyta.

COLOGNE, rugp. 8. — Padėtis Lenkijoje virsta į karinę katastrofą ir yra pilnas vidurinis susmukimas, sako žinia iš Varšavos.

Francijos karinė valdžia greitai pareikalavo iš Vokietijos konsulo pasportų del visų narių Francijos misijos. Kadangi vokiečiai negalėjo greitai išduoti pasportų, trįs francuzų majorai buvo prijungti prie vokiečių raštininkų štabo pagreitinimui išrašymo pasportų.

Lenkijos vienatinė karinė viltis — Hallerio savanorė armija — davė tik suvilimą, nežiurint to fakto, kad ji dėjo dideles pastangas sulaikyti besiveržimą šiauriniame fronte. Ji tada aplaikė didelių nuostolių.

Priduriama, kad yra didelių susikirtimų tarp francuzų gen. Weygand štabo ir lenkų karininkų, delei ko pasidarė didelis sumišimas palėpimuose fronte.

Likučiai savanorės armijos, kurie buvo atmušti palei Bugo upę, grįžta bureliais po 20 ar 40 žmonių, be ginklų ir reikmenų.

Ateinantįs traukiniai yra prisikimšę ginkluotų dezertirų (pabėgėlių iš armijos). 300 dezertirų oficierių tapo atiduota seredoje teismui. Iš jų 23 liko sušaudyti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 191

Lenkai areštuoja savuosius komunistus.

VARŠAVA, rugp. 7. — Suokalbis, manoma, padarytas komunistų ir siekiantis išsprogdinti armijos kvatierą, tapo susektas Varšavoje. Šimtai žmonių tapo areštuota ir daug ginklų ir amunicijos konfiskuota senoj rusų kateroj, esančioj skersai nuo armijos kvatieros. Ginklai buvo rasti bažnyčios rusyje. Čia taipjau rasta beveik užbaigtą tunelį, iškastą po gatve linkui armijos kvatieros.

Daug komunistų tapo areštuota laike pastarųjų kelių dienų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Bolševikai nenorį kalbėti apie taiką, sako lenkai.

VARŠAVA, rugp. 7. — Užrubežinių reikalų ministerija šįvakar paskelbė, kad sovietų bevielinio telegrafo operatorius Maskvoje jau trečiu sykiu atsisakė priimti Lenkijos valdžios pranešimą, kad Lenkija pasiųs delegatus į bolševikų-lenkų taikos kanferenciją Minske. Sovietų operatorius pasakęs, jog jis yra perdaug užimtas, kad priimti pranešimą.

GAUDYSIĄ SLAKERIUS.

WASHINGTON, rugp. 9. — Karo departamentas paskelbė, kad jis neužilgo pradėsiąs naują medžioklę ant "slakerių" — nestojusių kariuomenėn. Visoje šalyje busiąs paskelbtas slakerių sąrašas, į kurį yra įtraukta 173,911 vardų.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS"

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Delei naujų derybų su Rusais

[Nuo Lietuvos Atstovybės Amerikoj]

WASHINGTONOS, rugpiučio 2 dieną iš Kauno gauta "Eltos" kablegramas, iš kurio matyt, jog Lietuvos valdžia yra pasiuntusi Rygon delegaciją iš trijų narių: D-ro Jurgio Šaulio, kapo pirmininko, Steigiamojo Seimo sekretoriaus karininko Natkevičiaus, ir Atstovo Latvijoj D-ro Zaunio. Drauge su delegacija iškeliavę yra ir reikalingi ministerijos ekspertai. Matyt, jog pirmiaus pasiųstoji delegacija iš T. Noraus, advokato Rozenbaumo ir pulkininko Kliauščinskio arba pati atsisakė toliaus vesti derybas su Rusų Sovietų Respublika, arba buvo pačios valdžios pakeista kitais asmenimis iš kairesniojo sparno. (Dr. Šaulys nepartinis, artimas social-liaudininkams, Natkevičius soc.-liaud., o D-ras Zaunius socialdemokratas). Iki šiol nėra patvirtinta, kad T. Norus butų buvęs išrinktas Lietuvos prezidentu, ir jeigu spėti, kad pirmiau pasiųstoji delegacija tapo pakeista, tai vargu, ar jis šiuo momentu bus išrinktas Lietuvos prezidentu. Pranešdamas, jog T Norus esąs paskelbtas prezidentu, kun. Jakaitis veikiausia pabrėžęs yra tik partinį krikščionių-demokratų nusistatymą.

Svarbiausias šios delegacijos uždavinys yra spręsti del Vilniaus ir kitų okupuotų Lietuvos kraštų. [Sulyg vėliausių žinių, ta delegacija dalyvauja tik Pabaltijos šalių konferencijoj ir jos žinioje yra visai kiti klausimai, o ne Lietuvos žemių okupacija. — "N." Red.] Padarytaja liepos 12 dieną su Rusais taikos sutarčia, rodos, jokio klausimo del Vilniaus ir kitų kraštų buti nebegalėjo. Todel ir Lietuvos Vyriausybė turėjo svarstyti klausimą, ar reikia sutikti priimti Rusų pasiulymą sudaryti bendrą komisiją, kad vėl iš naujo svarsčius tą klausimą. Nutarta vienok pasiųsti delegaciją iš minėtų narių Rygon. Rusai yra pareiškę pageidavimą vengti visako, kas galėtų suardyti gerus santikius tarp Rusų ir Lietuvių, bet matyt, tarp pačių Rusų yra nauja srovė, kuri visai nenori skaitytis su tuo, ant ko dar taip nesenai patys rusai buvo sutikę. Įsigalėję Lenkijoj, šie komunistai-imperialistai laužo sudarytas sutartis, o jiems pagelbon suskubo lietuvių komunistai su V. Kapsuku priešakyje, kad tą užgrobtę dalį vėl prijungus prie Rusijos. Visus tuos santikius geriausiai nušviečia musų atstovo Londone Lietuvos valdžios telegramas, tilpęs The Christian Science Monitor rugpiučio 2 dieną:

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 4, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

"Bendra padėtis Vilniuje yra labai apverktina ir kaskart darosi blogesnė. Revoliucinis teismas smarkiai dabuojasi; areštuojamųjų skaičius kasdien didėja. Daug įžymių asmenų buvo suimta, tarp jų grovas Tiškus ir leidėjai laikraščio "Echo Litwy." Visi laikraščiai, išskyrus tuos, kurie yra bolševikų leidžiami, tapo uždaryti. Visi žmonės, kurie tik buvo kreipęsi į Lietuvių karinę valdžią, prašydami užtarimo, buvo lygiu budu areštuojami.

"Miestas plėšiamas po priedanga taip vadinamų rekvizicijų, prekės atimamos be užmokesnio ir dažniausiai be jokio raštelio, kvitos. Bolševikų kariuomenės vadai yra paskelbę, kad Vilniuje ir jo apskrityje turi but įvesta tarybų valdžia ir kad išpradžios visa prekyba turi but nacionalizuota; veik visos krautuvės tapo uždarytos ir užpečėtytos. Bolševikai yra su savim atsivežę iš Rusijos taip vadinamus lietuvius bolševikus ir kartu su jais organizuoja vietos civilę valdžią, su p. Kapsuku priešakyje, kuri reikalauja, kad butų išnaujo peržiurėta taikos sutartis, idant užimtoji Lietuvos dalis butų prijungta prie Sovietų Rusijos. Šie bolševikai yra paskleidę po kraštą Rusų Tarybos propogandos literaturą ir norėjo iššaukti sukilimą visoje Lietuvoje sovietų valdžios naudai. Visi Lietuvos valdžios protestai paliekami be pasekmės ir padėtis darėsi vis labiau įtempta. Bolševikai reikalavę ir garvežinių vagonų, kad galėjus važiuoti į Gardiną, ir grąsino sušaudyti grovą Tiškų." (Ši žinia buvo išspausdinta Naujienose rugp. 4 d.)

Kaip žinia iš kitų šaltinių, Lietuvos valdžia yra netik atsisakiusi duoti traukinių, bet dar išsprogdinusi keletą tiltų, kad užkirtus bolševikams kelią į Lietuvą. Lietuvos kariuomenė pasiliko Vilniuje, ir pradėtos Rygoje derybos jau yra atnešusios rugpiučio 5 dieną naują žinią per Kopenhagą, jog bolševikai sutikę jau evakuoti Vilnių ir užleisti jį Lietuviams. [Šita žinia buvo išspausdinta Naujienose rugpiučio 6 d. — Red.]

Kol Markės Dar Pigios

Siųskit Pinigus Lietuvon

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius pasiunčia pigiausiu budu pinigus Lietuvon į vietines paštas ir pilnai atsako už siunčiamus pinigus.
Pinigai taipgi siunčiami į lenkų užimtas vietas lenkiškomis markėmis.
Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius išduoda savo draftus arba čekius, kurie yra išmainomi bankuose Kaune, Panevėžyj, Šiauliuose, Raseiniuose, Virbalyje, Vilniuje, Liepojuj, o taipgi Berline, Vokietijoj.
Kol markės yra pigios, dabar apsimoka ne tik siųsti pinigų Lietuvon savo giminėms, bet ir pasidėti pinigų Lietuvos bankuose. Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius padeda taupymui pinigus Lietuvos, o taipgi ir Vokietijos bankuose.—
Visuose pinigų reikaluose kreipkitės į

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

IMPERFECT IN ORIGINAL

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Patentai.

LAURENCE TODD.
[Federuotoji Presa]

New York. — Sovietų biuro viršininkai tariasi žinį tikrąją prasmę notos, kurią įteikė Rusijos vaizbos delegacija talkininkų premierams. Francijos užsienių ministerija paskelbė tą notą, pabrieždama, kad įvežimo ir išvežimo vaizba turi buti vedama išimtinai su sovietų valdžia, ir kad vaizbos išlygos bus išspręstos besiartinančioj taikos konferencijoj.

Maskvos notoj ypač pabriežiama tas faktas, kad Rusija nebepripažins patentų teisės tiems piliečiams, kurių šalys kariauja prieš Rusiją. Kitais žodžiais sakant, Rusija skaito legaliniu dalyku užgriebti ir sunaudoti vaizbos paslaptis ir patentus, priklausančius, anglams, francuzams ir kitoms tautoms, kurios veda puolimą prieš Rusiją. Tatai reiškia, kad amerikiečiai pri klauso tai pačiai kategorijai, ka dangi Washingtonas aktingai teikia pagalbos Rusijos priešams.

Ta Rusijos notos dalis, kuria atsakyta į talkininkų klausimus, ir kurią dabar atvežė Krasinas į Londoną, labai sujudino Amerikos pramonininkus. Dabar jie suprato tą faktą, kad Jungtinės Valstijos turi atsakyti už savo valdžios reakcinę politiką ir nelegalinį karą, vedamą prieš Sovietų Rusiją. Amerikiečiai, kurie turi išsiėmę Rusijos patentų mašinoms ir įvairioms išdirbystėms, praras ne tik savo pinigus, bet ir turgavietes, kuomet patentų paslaptys atsidurs rusų rankose.

"Kokios", klausė talkininkų premierai, "yra Rusijoj teisės talkininkų, kurie turi išsiėmę patentus arba užsiregistravę vaizbos paslaptis ir planus? Ar Sovietų Rusija neišduoda patentų ir užregistruotų paslapčių? Ar tai tiesa, kad sovietų valdžia konfiskuoja ir naudoja talkininkų patentus ir apskritai siaurina tas teises, kokiomis talkininkų piliečiai naudojosi pirma? Ar galima statyti naujų reikalavimų, kad talkininkų teisės patentų klausimu butų apsaugojamos, ir jei galima, tai kokiu budu?"

Į tai Maskvos valdžia atsakė: "Patentų kontraktai — ir visi kiti kontraktai tarp Sovietų Rusijos ir talkininkų šalių liko panaikinti. Tatai padaryta todel, kad Antantė veda puolimą prieš Sovietų Rusiją savo intervencijomis ir blokada. Atnaujinimas kontraktų ir sutarčių gali buti išspręstas tik taikos konferencijoj".

Tiesa, Jungtinės Valstijos toj notoj neminima, bet Jungtinių Valstijų valdžia neprisidėjo prie suformuliavimo tų klausimų, į kuriuos dabar gauta atsakymas. Vienok valdžia veikė išvien su Francija ir Anglija, kad sunaikinus Sovietų respubliką. Vos porą dienų atgal Valstijos departamentas pareiškė, kad negalima įsteigti pašto susisiekimo su Rusija, kadangi nesą padaryta atatinkamos sutarties. Patentų sutartys ir-gi privalo buti atnaujintos, nes jos juk nesiskiria nuo pašto sutarčių.

Ar Jungtinės Valstijos dalyvaus taikos konferencijoj, kurioj turės buti išspręstas vaizbos klausimas su Rusija?

Šios šalies reporteriai reiškia vilties, bet politikieriai ir diplomatai laikosi tos nuomonės, kad Wilsono administracija nepanorės turėti nieko bendra su Sovietų Rusija. Net atžagareiviškoji Francija nereiškia tiek nepakantos link Maskvos programo nacionalizuoti pramonės įrankius, kiek Jungtinių Valstijų departamentas.

O vienok vaizba, kuri sieks šimtus milionų dolerių, pareina nuo Amerikos valdžios susitarimo su Rusija. Sovietų valdžia turės buti pripažinta ir naujos vaizbos sutartys padarytos, kuriomis bus galima vesti apsimainymą ir vaizbą. Be tų dalykų apie vaizbą negali buti ir kalbos.

Musų valdžia ir kongresas turi susiburti, kad padarytomis sutartimis Amerikos dirbiniai butų parduodami sovietų valdžiai, o ne atskiriems žmonėms. Jie suras, kad kokių nors daiktų bus galima pirktis tik iš Sovietų valdžios per užsienių vaizbos komisariatą.

Washingtonas gali raukytis ir leidinėti "slaptas informacijas", kuriomis bandoma darodyti, jog "Sovietų valdžia sugrius," bet vėlai ar anksti jis turės daryti sutartis su Maskva, jei nenorės pražudyti užsienių vaizbos.

Taf toki yra Rusijos notos prasmė, tos notos, kuri liko įteikta talkininkų premieramsdel išsprendimo vaizbos išlygų su Rusija.

Siųskime Lietuvon Knygas

Amerikos lietuviai darbininkai gausiai šelpė Lietuvos darbininkus pinigais. Ir tos jų aukos nenuėjo niekais — jos atnešė Lieuvos darbininkų judėjimui didelės naudos, atliko ten savo darbą. Kad darbininkų aukos Lietuvoje padarė savo įtakos, tą pripažįsta net ir klerikalai. Jie pripažįsta, kad amerikiečių aukos sustiprino Lietuvos socialistus ir kad delei to klerikalai negalėjo pasigriebti į savo rankas visos valdžios ir turėjo žlugti, nors dalinai, ta reakcija, kuri ten siautė klerikalams viepataujant.

Bet Amerikos lietuviai darbininkai užmiršo suteikti dar vieną pagelbą Lietuvos darbininkams, kuri irgi butų nemažai prisidėjus prie Lietuvos darbininkų susipratimo pakėlimo ir kurią taip lengva buvo suteikti amerikiečiams — tai literatura. Jos Lietuvoje stokavo ir vis dar stokuoja. Lietuvos socialistai iš amerikiečių aukų galėjo visur pasiusti kalbėtojus, galėjo išleisti laikraščius, bet jie negalėjo paskleisti knygų, delto kad knygų Lietuvoje kaip ir nėra. Senosios socialistų knygos, išleisto keletą metų atgal, jau paseno. Dabar yra visai kitokia padėtis, negu kad buvo keli metai atgal. Iškilo naujų klausimų, į kuriuos atsakymo negali duoti išleistos dar prieš karą knygos. Kitokių knygų irgi maža beliko Lietuvoje — jos žuvo laike karo. Laike karo irgi išleista vos kelios knygos, o dabar, delei stokos popieros ir spaustuvių, ir brangumo spaudos, knygų veik visai neišleidžiama.

Reikalavimas gi knygų yra labai didelis. Jaunimas tiesiog veržte veržiasi prie skaitymo — bet nėra ko skaityti. Gyvenimas paskutiniais keliais metais iškėlė tiek svarbių ir opių klausimų, reikalaujančių butino atsakymo, jog nė kiek nenuostabu, kad žmonės pirmiausia puolė prie knygų, jieškodami jose atsakymų į tuos klausimus. Kiekvienoje parapijoje, veik kiekviename didesniame kaime pradėjo stengtis didesni ar mažesni knygynai Jie butų galėję atlikti didelį darbą, bet ir jie neturėjo knygų.

Vos tik prasidėjo pirmi susižinojimai su Lietuva, vos tik atėjo pirmieji laiškai, kaip pasigirdo iš Lietuvos visatinas šaukimas į amerikiečius—"duokite mums knygų ir laikraščių!" Prašė jų knygynai, prašė jų atskiri asmenys. Tas balsas ir ikišiol nenustoja šaukęs.

Amerikiečiai atsiliepė į tą balsą. Daug knygų tapo pasiųsta ir užrašyta laikraščių. Vien "Naujienų" kasdie pasiekia Lietuvą po kelis šimtus egzempliorių. Bet tai buvo liuosanoris atsirų žmonių darbas. Siuntė knygas ir užrašinėjo laikraščius pavieniai asmenys savo broliams ir draugams. Bet tai padarė palyginamai mažas skaičius žmonių.

Organizuoti tą darbą dar nebuvo bandoma. Nebuvo bandoma rinkti čia knygas ir siųsti jas Lietuvon liaudies knygynams. O tai, mano nuomone, butų svarbu. Daugumą amerikiečių turi po kelias ar kelioliką jau perskaitytų knygų. Jos guli dabar an lentynų, nenešdamos daugiau naudos, kuomet Lietuvoje yra toks didelis knygų badas. Nėra abejonės, kad amerikiečiai noriai atiduotų savo perskaitytas knygas, pasiųsti jas Lietuvon, jei butų kas jas siųstų.

Reikia tad, kad čia, Amerikoje, butų sudaryta tam tikra įstaiga, kuri užsiimtų rinkimu ir siuntimu knygų Lietuvon, ypač į tokias vietas, kurios yra labiau nukentėję nuo karo, kur žmonės labiausiai skursta ir kur knyga, kad ir prie geriausių norų, darosi neprieinama; siųsti jas įsteigtiems ir besisteigiantiems knygynams, kur pasiųstos knygos galėtų kuodaugiausia žmonių pasiekti, kuodidžiausios naudos nešti. Dabar susinešimai su Lietuva nėra taip sunkųs ir tai butų galima lengvai atlikti. Jei tai butų buvę padaryta tuojau kai prasidėjo pirmieji susinešimai su Lietuva, jau daug amerikiečių knygų butų pasiekę Lietuvą. Bet visgi geriau vėliau, negu niekad, ypač kad nėra didelės vilties, kad knygų leidimas Lietuvoje greitai atsinaujins didesniame laipsnyje (tai delto, kad visos dabar esančios Lietuvoje spaustuvės yra tiek užverstos darbu, kad apie knygų spausdinimą ir galvoti negali).

Kas tokią įstaigą ar komitetą turėtų sutverti? Tai galėtų padaryti Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybą, L. S. S., ar kokia nors kita didelė organizacija, arba net galėtų susitverti savanoris komitetas iš darbščių ir patikimų žmonių. Ir kuo greičiaus tai bus padaryta, tuo bus geriau.

Bet ar toks komitetas susidarys, tai priklausys nuo to, kokį toks sumanymas susilauks atsiliepimą iš Amerikos lietuvių bendruomenės. Bet iki toks komitetas susidarys (jei jis tikrai susidarys) ir iki jis pradės veikti, tegul amerikiečiai nenustoja siuntę knygas ir laikraščius (kad ir perskaitytus) į Lietuvą. Kiekviena pasiųsta knyga, kiekvienas laikraščio numeris atliks ten savo darbą. Dar butų geriau, kad knygos ir laikraščiai butų siunčiami ne pavieniems žmonėms, bet knygynams, kur jomis knygomis ir laikraščiais galėtų pasinaudoti juo didesnis skaičius žmonių.

Padėkime tuo Lietuvos draugams užpildyti ir antrą spragą —stoką literaturos Lietuvoje.

Ką manote, draugai, apie šį sumanymą? Atsiliepkite.

K. Baronas.

Laiškai iš Lietuvos

Rašo buvęs chicagietis A. Puniškis iš Virbalio J. Markui, Chicagoj:

...Tik man gaila Lietuvos, kad joje pradeda užgimti visoki negeistini gaivalai, kurie pradeda griaut, o ne budavot tą tvirtą Lietuvos pamatą. Šiandie jau Lietuva dačjo laimingai prie St. Seimo. Rinkimai buvo gana demokratiški, jokių neteisėtų agitatorių nebuvo, žmonės pilnai ir laisvai galėjo bedsuoti už ką kas norėjo. Smarkiausiai darbavosi Soc.-dem., bet rezultate daugiausia laimėjo Krikščionys demokratai (klerikalai). Kas tam kaltas?

O visgi šiandie Lietuvos laikinoj sostinėj, Kaune iš kur tai išlindę koki tai gaivalėliai rėkia visa gerkle: "Šalin Buržuazinkas Seimas! Šalin siurbėjai-išnaudotojai!" Mielas mano drauge! pasakyk man, ar tas šaukimas yra teisotas? ar-gi jie gali buti priešingi Lietuvos liaudies valiai? Argi yra tas jų pamatinges riksmas, ir prie ko jis gali visą šalį privesti? Mano nuomonė šiuose dalykuose nesutiko ir nesutiks. Jei mes statom valstybę ant demokratiškų pamatų, tai mes ją ir statykim, o ne verskim ant bolševikiško kurpalio. Man tas bolševikų kurpalis žinomas gana gerai, ir aiškiai mačiau, kokį jis vaisių atnešė Rusijoj. Bet mes lietuviai neturim svajot apie Lenino ir Trockio nuomonių vykdymą, tik turim stot prie to švento Lietuvos darbo ir įvykdinti tai, kas musų visų širdyse dega, ir tada mes pamatysim Lietuvos šviesią padangę.

Girdėjau jau aš Lietuvoje apie jusų išsiųstus delegatus, bet pakol kas da negirdėjau jų darbo vaisių, bet tikiu, kad bus naudingas tas darbas. Lietuvai tas dalykas yra butinai reikalingas. Jeigu Amerikos lietuviai sugebės atlikti savo užduotį, tai jie ištikrųjų padarys Lietuvą nauja Amerika.

Daugelis amerikiečių grįžta į Lietuvą. Teko man matyt, kaip grįžusių pora amerikiečių žiurėdami džiaugėsi į narsią Lietuvos kariuomenė. Vienas tų žiurėtojų išsitarė — esą metu viską ir stoju į tą narsią Lietuvos kariuomenę. Pričjęs aš užklausiau: "Tamista turbut mėgsti kariuomenės tarnystą?" Jis atsakė: "Ne. Aš nuo jos Suv. Valstijose slapsčiausi, bet šičia einu su tikru noru ir tikra tėvynės meile". Nusistebėjo daugelis išgirdę jo žodžius ir ne vienas pasakė: ištikrųjų amerikiečiai moka gerbti brangią Lietuvą ir už ją meilai eina kovoti. Ir aš tikiu, kad ne vieno amerikiečio nėatsiras, kuris negerbs tą brangią Lietuvą.

Draugas žingeidauji mano gyvenimu Rusijoj. Rusijos gyvenimas buvo gana žingeidus, kurį net sunku šiame laiške aprašyti. Per 28 dienas atvykau į Archangelską. Rusų dumos valdžia (tai yra Kerenskio) priėmė mus kuopuikiausia, greit ir patogų suteikė mums traukinį į Petrapilį. Pasiekiau Petrapilį be jokio nuovargio, o Petrapilio Ministerijos įgaliotinis suteikė gana patogią vietą. Kol atlikau visus reikalus, prabėgo 5 dienos. Į tas prabutas dienas teko truputį pažinti Petrapilį, teko atlankyti revoliucijos audros užgautas vietas, teko buti caro žieminiuos kambariuos, kurių įspudis liko man ant visados. Atlikus savo reikalus, gavau paskirimą į Siberiją m. Omską. Į Omską nuvykau per 6 dienas, bet nejaučiau jokio nuovargio, todel kad buvo didžiausi patogumai tame traukinyj. Nuvykus ten be jokių kliučių aš dasiekiau galą savo ilgos kelionės. Taip kad kelyje nuo pat New Yorko iki Omsko prabuvau 41 dieną. Apsigyvenus Omske pradėjau vesti savo pareigas, bet negavau da į vėžes įeiti, kaip užėjo bolševizmo audra, prie kurios gyvenimas da pablogėjo delei jų netvarkingumo. Pragyvenau prie jų neblogiausia apie 8 mėnesius laiko. Bet štai kur tai iš Rytų pradėjo, Sibiro bolševikams smirdėt (Dutovo) pavojus, po draug ir man pradėjo abejotis apie geresnę ateitį. Sumaniau tuojaus važiuoti į Lietuvą. Nieko nelaukiant pardaviau nekuriuos daiktus ir išvažiavau. Nespėjau įlipti į traukinį, tuojaus pajutau sunkią kelionę, ir juo toliau, juo sunkiau. Juo toliau į Rusiją, tuo didesnis badas, ir kelionė sunkesnė. Kur norme buvo važiuoti 8 d., tai važiavau 38 d. Ir reikia įsivaizdint, kad valgiau turbut tik po kartą į 2—3 dienas. O karuose nebuvo vietos nė kojai padėti — taip pilnai prikimšti visokių šmuklerių visokiais maišais. Prisiėjo nesykį kabinlis an tkarų stogo arba ant karų sidurimo. Daug kelyj vargo, skurdo ir nustolio turėjau su daiktais, o pinigais kainavo 3 tukstančiai rublių. Kuomet parvažiavau į Lietuvą, jaučiausi vos tik gyvas, ir maniau sau atsilsėt ramiai. Bet kur tau — Lietuvos mielos okupantas, Vokietis, ant tiek buvo įniršęs ant Lietuvos jaunų vyrų ir gaudė juos, kaip vasarą gaudo šunis Amerikoj. Sugavę nė žodžio nedavė ištarti, tuojaus išgabendavo į miškus prie sunkių darbų; į tuos miškus, kurie randasi Kauno apylinkėj (Kazlai). Kazluose buvo didžiausias punktas tų nelaimingų Lietuvos vyrų, kur ne vienas tukstantis išbado ir sunkaus darbo pasimirė. Ir dabar Kazluose randasi tas kapinynas, kuris liks amžinai atminčiai okupacijos laikų. Taigi išvydęs tokį pasielgimą su Lietuvos miestų vyrais, aš smukau iš miestelio į sodžių. Sodžiuj pragyvenau iki pat vokiečių perdavimo valdžios Lietuvai.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENOS"

DIDELIS MASINIS MITINGAS

10-ta Rugpiučio, 1920
Strumilo Svet.
158 E. 107th St.,
Roseland, Ill.
7 val. vakare.

11ta Rugpjiučio-Aug., 1920.
Mildos Svet.
3138 So. Halsted St.
7 val. vakare.

12-tą Rugpiučio, 1920
Meldažio Svet.
2242-44 W. 23rd Place.
7 val. vakare.

Musu Piknikas

Rengia L. S. S. 4, 22, 81, 137, 138, 158, 174 ir 234 kp.

Nedėlioje, Rugpiučio 15, 1920

G. Chernausko Darže, No. 1, Lyons, Ill.

Bus šaunus programas, įvairių žaismių ir daug kita. Muzika musų. Ar lis ar snigs—važiuokite.

RENGĖJAI.

Černausko darže nuo viso busite apsaugoti.

SVEIKATA TAI TURTAS IR LAIMĖ

Dabar Firma

Per ilgą laiką aš sirgau ir tiek buvau suvargęs, nuslabęs kad net ir gyventi buvo atsibodę, kiek uždirbdavau tai visą daktarams ir išmokėdavau, ir buvau pristyges vilties, kad bepasveiksiu.

Mane kankino vidurių nedirbimas pilvalio nuslabnėjimas, skilvio nemalimas ir nervai; skaudėdavo galvą, po krutine, strėnas ir tt. neturėjau apetito ir neskanius atsirugėjimus; abelnai buvau visas suvargęs..

Matydamas, kad niekur negaunu pagelbos, ėmiau tyrinėti pats. Ir man tiek pasisekė surasti vaistus, vardu SALUTES STOMACH BITTERIS ir į 6 mėnesius palikau sveikas ir tvirtas, ir dabar čionai aš pasirodau visuomenei; taipgi yra tukstančiai žmonių pasveikę nuo SALUTES BITTERIO ir dėkavoja jo Geradėjystei.

Taipgi veliju ir jums, kurie tik norite buti sveiki ir tvirti tai naudokite SALUTES BITTERĮ ir jum suteiks sveikatą, sudrutins vidurius ir prašalins galvos, pakrutinės ir strėnų skausmą ir abelnai visus nesmagumus prašalins, ir suteiks gerą apetitą, miegą ir tvirtumą raumenų (muskulų), taipgi yra labai naudingu nuo influenzos ir nuo kitų ligų. Pertai jį gali visur laikyti ir pardavinėti, kaip aptiekose, karčiamose ir tam panašiose vietose ir jis yra tokis pat kaip kad pirma buvo, šlapiuose laikuose kaina: 1 bonka $1.50; 2 b. $3.00; 4 b. $5.25; 6 b. $7.50; 12 bonkų $14.00.

Reikalaukite aptiekose ar tam panašiose vietose, o jei negali gauti, tai reikalauk tiesiai iš Salutes Manufacturing Co. Taigi norėdami greit aplaikyti siųsk sykiu su užsakymu ir Money Order del padengimo lėšų viršui nurodyta kaina, o mes aplaikę,tuoj prisiųsime del tamitų reikalaujamų gyduolių.

Pasarga: Prisiųskite tikrą ir aiškų savo antrašą ir adresuokit taip: SALUTES MANUFECTURING,
By P. A. BALTRANAS CO.
616 W. 31st St., Chicago, Ill. Tel. Boulevard 7351

STRAIGHT 10 — FLOR DE MELBA — 10¢ STRAIGHT
The Cigar Supreme

Geresni ir labiau malonesni, negu bikurie lengvųjų Havanos cigarų.

Klausk savo vertelgos jusų mėgiamųjų Jeigu jis neturėtų tokių—rašyk mums.

I. LEWIS CIGAR MFG. CO. NEWARK, N.J.
Largest Independent Cigar Factory in the World

SVEIKATA

Kiekvienas privalo įsigyti šią labai naudingą knygą

Sutaisė Dr. A. L. Graičiunas. Šioje knygoje rasite pamatines žinias iš anatomijos, fiziologijos ir hygijenos, kaip tai:

1. Žmogaus kunas.
2. Valgis ir kas iš jo pasidaro.
3. Valgymo budai ir virimas.
4. Virškinimas.
5. Rugimas arba fermentacija.
6. Kas yra alkoholis.
7. Cirkuliacija (kraujo)
8. Kvėpavimas.
9. Sudėjimas kuno (kaulai)
10. Inkstai, oda ir jų priedermės.
11. Dirksniai (nervai).
12. Pajautimai.
13. Liga (bakterijos)
14. Parazitai (kaip nuo jų apsisaugoti).
15. Plaukų slinkimas; kvapo smirdėjimas.
16. Kaip išsiplėtojęs kunas.
17. Balsas (svarba gražaus balso).
18. Mažų vaikų priežiura.
19. Džiova.
20. Vabzdžiai (kaip jie kenkia sveikatai).

400 puslapių. Kaina šios knygos tik $2.00. Gražiai apdaryta. Reikalaukit tuojaus:

Naujienų Knygynas
1739 So Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS.

Perkame Liberty Bondsus

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius perka Liberty Bondsus pagal dienos kurso. Kas turi Liberty Bondsų gali atnešti juos parduoti į Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių. Atsiųstus per paštą Liberty Bondsus atperkame pagal tos dienos kurso, kada jie musų pasiekia.

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.

Phone Boulevard 491
ASHLAND JEWELRY MUSIC STORE

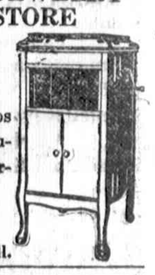

Deimantai, Laikrodžiai, Auksybė, Columbijos Grafonolas ir lietuviški naujausi rekordai.

4537 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Teisinga drabužių kaina.

Kainos kurios tinka bile vieno kišeniui. Gvarantuojame, kad sutaupysime jums nuo 10 nuoš. iki 50 nuoš. kiekviename pirkime. Kai kurie dalykai pigesni negu olselio kaina. Vyrų ir jaunų-vyrų gatavai pasiuti ir ant orderio užsakyti siutai ir overkotai; su diržais, su liemeniu, formaliai pritinkami, ir konservatyvio styliaus, $32.50 iki $60.00.

Pamatykite musų specialius siutus ir overkotus, po $15, $17.50, $20.00 $22.50, $25.00 ir $30.00. Juodi siutai po $45 ir $65. Mėlyno serge siutai nuo $35 iki $60. Vaikinų ir vaikų siutai ir overkotai $6.50 ir daugiau. Vyrų kelinės $4 ir daugiau Mėlyno serge kelinės $5.50 iki $17.50.

Specialis nupiginimas 5 nuoš. kiekvienam pirkiniui, kuris turi buti siunčiamas Europon.

Atidaryta kiekvieną dieną iki 9 val. vakare. Subatomis iki 10 val. vakare. Nedėliomis iki 6 val. vakaro.

S. GORDON
1415 So. Halsted St., Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

VALPARAISO, IND.

Dar vietinės Valparaiso mokyklos varpo balsas, šaukiąs kas valandą, nuo ryto iki vakaro, moksleiviją mokyklos suolan —prie darbo, tebegaudžia; gi moksleivija energingai dirba, kad sekmingai baigti metų darbą, kuomet kitų mokyklų šeimynos — mokiniai jau senai džiaugiasi ramiomis bei linksmomis atostogų valandomis. O jau ir mums butų malonu rasti ramus užkampis nors valandėlei atsilsėti.

Ne visur ir nevisad sykiu aplanko žmoniją ramios, džiaugsmingos valandos. Vienur jos patiriamos ankščiau, o kitur,— vėliau.

Valparaiso lietuvius moksleivius atastogos aplanko žymiai vėliau, esti trumpesnės, bet ir tos pačios surištos su darbu lemiančiu sekantiems metams moksleivio finansinį išteklių.

Mokslo metas baigsis rugpjučio 19 d. Užbaigimui mokslo metų vietos lietuviai moksleiviai kas metai rengdavo patraukiantį pikniką, kurin atsilankydavo gan didokas lietuvių jaunimo burys iš Chicagos ir apielinkių. Šiais metais taip-pat yra rengiamas piknikas, kuris įvyks nedėlioj, rugpjučio 15 d. ir tikimasi skaitlingo svečių burio.

Senai jau išaušo vasaros diena, o su ja ir vasaros grožybės. Gyvenimas paliko apsuptas nau ja vaizduote: laukuose banguoja nulenkęs pilnas veik išnokusias galvas, lemiantis gausų derlių vasarojus. Vietomis jau barkšo plotai nupjautų rugienų. —Vaizduotė lygir gimtinės laukuose!.. Arba vėl žaliuojanti medžiai; koks ten širdį džiuginantis reginys?! Pustelės vėjelis, sušlamės lapai... ir pasipila slapta, gili glostanti—saldinanti žmogaus jausmus, siela poezija... Taip lygir norėtusi, skristi į beribes erdves, kur vien žmogaus nuvarginta siela galėtų ramiai pasilsėti ir saldžiai, saldžiai atsikvėpti...

Bet pažvelgkite didmiestin; kas ten paguodžia, ramina liudintį, kas saldina žmogaus pasilsio valandas? Paguoda-ramumas— vien bildėsis, barškėjimas, trenksmas ratų, gatvekarių, dirbtuvių mašinų, o saldus jų atsikvėpimas — su dulkėmis ir įvairių kaminų dumais susimaišęs oras. Ir džiaugkis, žmogus, ištolo vasaros grožybių valandas slėgiamas didmiesčio surukusia-dvokiančia atmosfera!..

Ir štai vos tik vieną kartą į savaitę — sekmadienyj tegauna ma progos atgaivinti savė kiek tyresniame ore, prasišalinus iš to nemalonaus didmiesčio ruko. Panašaus sekmadienio sulauksime ir rugpjučio 15 d. Daugumas Chicagos ir apielinkės miestų lietuvių spruks lauk — tyran oran atgaivinti savo nuvargintą dvasią. O kaip sykis tą dieną — rugpiučio 15 d., vietos L. M. L. D. — valparaisiečiai moksleiviai, kaip jau minėta pirmiau, rengia užbaigimui šių mokslo metų pikniką. Ot čion, garbus tautiečiai, kaip tik proga atvykus atsilsėti tirame ore, ingyti malonių įspudžių, prisižiurėti puošniam gamtos grožiui, kuris primena musų gimtinę ir susipažinti su čionykščiais moksleiviais.

Taigi vardu visų valparaisiečių lietuvių moksleivių nuoširdžiai užkviečiame visus, kuriems tik aplinkybės leidžia, atvykti, o tuom turėsime progą arčiau susipažinti, sudaryti bendrą draugiškumo ryšį ir pamatyti vienas kitą, tikrai kaip lietuvis lietuvį.

L. M. L. D. Komitetas.

P. S. Chicagiečiams patogiausia važiuoti iš Engelwood stoties, Pennsylvanijos linija. Svečiai bus priimami lietuvių knygyne, 751 Cyrus gatvė.

Lietuvai gelbėti Drjos reikalais.

Skaitėme laikraščiuose Liet. atstovo p. Ji Vileišio pranešimą kad Lietuvos Raudonasis Kryžius negavęs aukų iš Amerikos nors čia yra susiorganizavusios tuo reikalu dvi draugijos: Liet. Raud. Kryžiaus Rėmimo — katalikų, ir Liet. Gelbėti Draugija Tos dvi organizacijos surinko tukstančius dolerių, o pasirodo, kad tų pinigų Lietuvos Raudonasis Kryžius visai negauna.

Tas dalykas dabar skaudžiai gali atsiliepti į L. G. Dr-ją, ir jau yra to apsireiškimų.

Racine, Wis., L. G. D. 15-tas skyrius suorganizuota liepos 24, 1919 m., iki 1920 m. stropiai darbavos, kad tik kuodaugiau aukų surinkus. Darbo vaisiai buvo pasigerėtini. Pabaigoj praeitų metų reikėjo peržiurėti skyriaus knygas. Viena komisija, tam tikslui išrinkta, neatlikko kaip reikiant savo darbo. Buvo išrinkta kita komisija. Ta peržiurėjus knygas rado apie pora nedidelių klaidų — surasta, kad kasoj yra apie dviem doleriais daugiau dagi, negu knygos parodo. Bet pastaroji komisija neturėjo pakvitavimų, iš Centro prisiųstų, nes jas buvęs sekretorius kažin-kur nudėjo. Paprašius, gauta iš Centro "statementas" už 1919 m. Budamas vietos sekretorium, patikrinau ir radau ne dvie doleriais pervir šį, bet 15 dolerių suviršum stoką.

Susirinkime buvo pakelta klausimas del aukų persiuntimo Lietuvon. Skyriaus pirmininkas tečiaus nenori leist apie šalyką kalbėti. Norima skaityt iš Naujienų 157 num. straipsnelis, kur L. G. D. Centro sekretorius sako, kad "L. G. D. pasiuntė apie 13,000 frankų Paryžiun, kad ten esantįs Lietuvos atstovai pasiųstų pinigus Liet. Raud. Kryžiui. Vietoj pasųsti, p. Valdemaras tais pinigais užsimokėjo randą, o likusius pasiuntė Berlinan — irgi, turbut, randai užsimokėti". Pirmininkas nei to neleidžia skaityt, tik klausia, kaip sena esanti ta "gazieta".

Gautu iš Centro "statementu" pasirodo, kad per 1919 m. iš Racine, Wis., L. G. D. šitas skyrius yra pasiuntęs Centran visa $181.25. Skyrius pajamų turėjo:

Narių mokesnių	$96.00
Pelnas parengimų —	$113.62
Viso	$209.62

Taigi Skyriaus išde turėtųt but $28.37; bet išde yra tik $12.-59. Labai gali buti, kad panašių dalykų yra ir kitur. Tatai reikėtų geriau kontroliuoti darbus tų, kurie kartais dedasi perdaug pasišventusiais del labo savo brolių Lietuvoj. — **P. Sinkus.**

Lietuvos Atstovybės Amerikoje Pranešimas.

Delei pašto siuntinių.

Lietuvos Atstovybė buvo paskelbusi taisykles apie pašto siuntinius (parcel post) į Lietuvą.

Visi surinktieji iki gegužės 1 dienos siuntiniai buvo Amerikos pašto pasiųsti Lietuvon gegužės 15 dieną per Kopenhagena ir Dancigą į Liepojų. Tie siuntiniai buvo iš laivo į laivą perkraunami ir Kopenhagoj ir Dancige ir pagaliau pasiekė Liepojų.

Iš musų Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos nuo jų direktoriaus B. Tomaševičiaus gauta iš liepos 15 dienos toksai pranešimas, kurį matau reikalo paskelbti žiniai visų tų, kurie yra siuntę tų pašto siuntinių.

"Kalbami siuntiniai iš New Yorko į Liepojų pribuvo birželio 21 d. 1527 maišuose, kievienam prakirčiui imant po 4 siuntinius. Kaune paskutinė tų maišų partija gauta liepos 3 dieną. Dauguma maišų, kuriuose siunčiami siuntiniai seni, kelyje suplyšo ir Liepojuje latvių pašto administracija 166 maišus turėjo sutvarkyti (susiuti), apie ką sustatė tam tikrą aktą.

Kauno pašte maišai atidaromi, kiekvienas siuntinys pasveriamas, užrašomas į tam tikrą knygą ir siunčiamas apdrausta tvarka, uždarytame maiše į paskirimo vietą.

Iš priežasties užtaisymo daugumos siutinių tiktai į popierinį kevalą, kelyje jie suplyšo ir apie 20% siuntinių reikia išnaujo užtaisyti. Kadangi už persiuntimą siuntinių Latvija paėmė tukstančius auksinų, apart to dar ir kitos didelės išlaidos buvo padarytos, kaip tai: už iškrovimą ir įkrovimą, pernešimą, pervežimą ir t. t., tad Valdyba nustatė už jų persiuntimą sekantį mokesnį: už siuntinį ligi 2 kilogramų —6 auks., virš 2 kilogr, po 2 auks. už kiekvieną kilogramą, ir atskirą mokesnį už medžiagą išaukvotą užtaisymui suplyšusių siuntinių. Šis mokesnis imamas tiktai už tuos siuntinius, kuriuos reikėjo išnaujo užtaisyti".

Tokiomis pat teisėmis, kaip ir pirmieji siuntiniai, Amerikos paštas priima ir toliaus siuntinius.

Kita pašto siuntinių partija tapo išsiųsta Liepojun birželio 15 dieną, ant Kerr Steamship Kompanijos laivo "Monticello". Liepos mėnesyje sumažėjo skaičius pašto siuntinių ir ikišiol nėra dar surinkta penkių šimtų maišų. Amerikos paštas siunčia Liepojun laivu pašto siuntinius kaip tik susidaro penki šimtai ar daugiau pašto siuntinių.

Taip esą susitarta su minėta Kerr Steamship Kompanija.

Jonas Vileišis.
Lietuvos Atstovas Amerikoje.

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS CHICAGOS IR APIELINKIO APSKRIČIO STOČIŲ DOMEI.

Lietuvos Misijos pirmininkas J. Vileišis, Maj. Žadeikis ir Marijona Jokubaitė atvyks Chicagon 15 d. šio mėnesio ir dalyvaus rengiamoje manifestacijoje, kuri įvyks tą pačią dieną Auditoriume.

Po to pradės lankytis po kolonijas nustatytu maršrutu. Misija lankysis Chicagoj ir apielinkėj tikslu prieiti prie laimingo užbaigimo paskirtos mums kvotos.

Visų kolonijų stotys lai pasirupina susirasti svetaines ir kuoplačiausiai išgarsinti, sutraukti visuomenę ir išparduoti paskirtos kvotos bonus.

MARŠRUTAS.

Rugp. 17, 7:30 v. v., Bridgeport, Chgo, J. Vileišis.
Rugp. 17, 7:30 v. v., West Side, Chga, P. Žadeikis.
Rugp. 18, 7:30 v. v., West Pullman, P. Žadeikis.
Rugp. 18, 7:30 v. v., Brighton Park, J. Vileišis.
Rugp. 19, 7:30 v. v., Melrose Park, P. Žadeikis.
Rugp. 19, 7:30 v. v., Cicero, J. Vileišis.
Rugp. 20, 7:30 v. v., Chicago Heights, J. Vileišis.
Rugp. 20, 7:30 v. v., Gary, Ind., P. Žadeikis.
Rugp. 21, 7:30 v. v., Indiana Harbor, Ind., J. Vileišis.
Rugp. 21, 7:30 v. v., So. Chicago, Ill., P. Žadeikis.
Rugp. 22, 2:00 p. p., Roseland, Chgo, J. Vileišis.
Rugp. 22, 2:00 p. p., North Side, Chgo, P. Žadeikis.
Rugp. 22, 7:30 v. v., 18th St., Chgo, P. Žadeikis.
Rugp. 22, 7:30 v. v., Town of Lake Chicago, J. Vileišis.
Rugp. 23, 7:30 v. v., Springfield, Ill., J. Vileišis.
Rugp. 23, 7:30 v. v., Grand Rapids, Mich., P. Žadeikis.
Rugp. 24, 7:30 v. v., Westville, Ill., J. Vileišis.
Rugp. 24, 7:30 v. v., Rockford, Ill., P. Žadeikis.
Rugp. 25, 7:30 v. v., Waugegan, Ill., J. Vileišis.
Rugp. 25, 7:30 v. v., Spring Valley, Ill., P. Žadeikis.
Rugp., 26, 7:30 v. v., Kenosha, Wis., J. Vileišis.
Rugp. 26, 7:30 v. v., Omaha, Nebr., P. Žadeikis.
Rugp. 27, 7:30 v. v., Racine, Wis., J. Vileišis.
Rugp. 27, 7:30 v. v., Kansas City, Kans., P. Žadeikis.
Rugp. 28, 7:30 v. v., Milwaukee, Wis., J. Vileišis.
Rugp. 29, 7:30 v. v., E. St. Louis, Ill., P. Žadeikis.
Rugp. 29, 2:00 p. p., Sheboygan, Wis., J. Vileišis.

Šis maršrutas nebus mainomas, nes Lietuvos Misija tokį patvirtino. **J. A. Mickeliunas.**

LIETUVIAI! I VILNIU!

Lietuvos Sostine Laisva

Parduodame laivakortes tiesiai į Lietuvą per Hamburgą. Pasportus gauname su viena diena.

Pinigus siunčiame pagal žemiausį dienos kursą, per

Lietuvos Prekybos ir Pramones Banka

Centralis Pinigų Siuntimo ofisas; Chicagos vidurmiesty

Baltic Consultation Bureau

35 So. Dearborn Street

AŠ, ALENA KOSTOVSKA, RODAUSI VISAI PUBLIKAI AKYSE.
Kas mane išgelbėjo nuo vargindančių ligų? Salutaras Bitteris. Aš per praeitus 4 metus buvau vos tik gyva. Aš kentėjau nuo nevirinimo pilvo ir dispepsijos. Mažai tegalėdavau valgyt ir suvalgytas maistas suteikdavo daug man nesmagumo — atsiliepdavo skilvyj skausmai, rėžimas, gurgimas vidurių. Diegliai suimdavo po krutine, šonuose ir strėnose. Niekur aš negavau pagelbos del savo sveikatos. Bet kada aš pradėjau reikalauti Salutaras Bitteris ir Salutaras Regulatria del moterų, pradėjau gerai jausties, gerai valgyti ir dirbti, pasidarė smagu viskas. Per 6 mėnesius aš savo paveikslą nebegaliu pažint ir palikau laiminga naudodama Salutaras Bitteris. Kaina $1.25. Galima gaut geresnėse aptiekose, o kur negalima gaut, kreipkis pas:
SALUTARAS CHEMICAL INST.
J. Baltrėnas, prof.
1707 Halsted St., CHICAGO, ILL.
Užlaikome žoles nuo visokių ligų.
Šitą apgarsinimą turėtų perskaityt kiekviena, iškirpt ir pasilikt.

IŠ ŠIRDIES

Parašė James Allen
Vertė St. Biežis.

TURINYS:

1. Širdis ir gyvenimas.
2. Proto pobudis ir pajiega.
3. Proto pasidarymas.
4. Darymas ir žinojimas.
5. Pirmi žingsniai į augštesnį gyvenimą.
6. Dvasinės sąlygos ir jų pasekmės.
7. Padrąsinimas.

Paprotys yra tvirtesnis už prigimimą. Jis pakelia žmogų iki augščiausio laipsnio gyvenime. Padaro jį kiltu; padaro naudingu sau ir kitiems. Paprotys suteikia žmogui laisvę, laimę ir abelną pasisekimą.

Bet paprotys ir nugramzdina žmogų į bėdą ir skurdą. Blogas paprotys nutraukia žmogų į niekšybę, panieką ir pražutį. Tokia yra galybė gerų ir blogų papročių.

Šitoj knygelėj pamokinama, kaip gerą paprotį išauklėti. 53 puslapiai.

Knygelės kaina tik 15 centų.

NAUJIENŲ KNYGYNAS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patrini su

PAIN-EXPELLER

Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

Žiurėk, kad gautum tikrąjį-garsųjį per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtų Ikaro (Anchor) Valzbaženklį.

ELEKTRA

Šviesą ir pajiegą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektos Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892. Chicago, Ill.

Dainos Vienam Balsui

Parašė
Stasys Šimkus

Kaina — 35c.

Bet mes dabar parduosime atpiginta kaina — po 25 **centus kiekvieną.**

Sekančias dainas galima gauti:

1. Lopšinė
2. Sunku man gyventi
3. Ne del tavęs aš, mergelė.
4. Pamylėjau vakar
5. Vai varge, varge
6. Vai putė, putė.
7. Era mano brangi.

Užsisakykit tuojau iš

NAUJIENŲ KNYGYNO
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JOHN KUCHINSKAS
Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
29 SO. LA SALLE STREET
CHICAGO, ILL.
Telephone Central 3684
Valandos: 9 ryto iki 5 vakare,
Subatomis: 9 iki 1 po pietų
VEDU VISOKIAS BYLAS VISUOSE TEISMUOSE.
Egzaminuoju Abstraktus perkant
arba parduodant namą, lotą arba farmą ir dirbu visokius Legališkus Dokumentus. Suteikiu patarimus ir skolinu pinigus ant Pirmų Morgečių ant lengvų sąlygų.
West Side ofisas atdaras vakarais nuo 7 iki 8 valandos.
Viršum Metropolitan State Bankos, 2201 W. 22nd St., Cor. Leavitt
Tel. Canal 2552.

Rez. 1139 Independence Blvd. Chicago
Telephone Van Buren 294
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moterišku, Vyrišku, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Drover 9693
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet 7—8 vak. Nedėlioms 10—12 dieną

Lietuvos. Laisv. Paskolos Chicagos ir Apiel. Apskričio Rašt., 4410 So. Richmond St., Telef. McKinley 1833-2797.

D. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoju Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas
Mes vartojam pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis, nuo 9 iki 12 dieną. 4649 S. Ashland Av. kamp. 47 St.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

Dr. Charles Segal
Persikėlė į savo naują ofisą, pn. **4729 So. Ashland Av.** Jis gydo ligas vyrų, moterų ir vaikų. Ofiso valandos nuo 10 iki 12 rytmetyj, nuo 2 iki 5 vakare; 7 v. v. iki 8:30 v. v. Nedėliomis 10 v. r. iki 1 v. d. Specialistas džiovos ir moterų ligų. Tel. Drexel 2880

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 22 metu kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki, 8 val. vakarais.
Telephonai: Dienomis: Canal 3110 arba 357; Naktimis Drexel 950 - Drover 4136
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted St.
VALANDOS: 8—9 ryto tiktai

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 28 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriškų ir Vyriškų.
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9—10 ryto, nuo 12—2 po pietų ir nuo 6—8 vakare. Nedėlioms nuo 9—2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 2201 W. 22nd St., kampas Leavitt St. Phone Canal 6222. Valandos: 1 iki 5 val. vakare, nuo 7 iki 9 val. vakare. Gyvenimo vieta: 3114 W. 42nd St. Phone McKinley 4988. Valandos nuo 10 iki 12 dieną

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3107 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.

Tel. Boulevard 2160
Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

DR. YUŠKA
1900 S. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofiso val.: nuo 10 ryto iki 8 vakare.
Rezidencija: 2811 W. 63 St.
Tel. Prospect 3466

PRANEŠIMAS
Dr. M. T. STRIKOL'IS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Perkelia ofisą į People Teatrą
1616 W. 47 St., Tel. Boul. 160
Valandos: 1 iki 3 po pietų.
6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryte
Res. 2914 W. 43-rd Street
Nuo ryto iki piet.
Tel. McKinley 263

DR. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Roselande: 10900 S. Michigan Ave.
Telefonai: Pullman 342 ir 3189
Chicagos ofisas: 4515 S. Wood St.
Tik Ketvergų vakarais nuo 5:30 —7. Tel. Yards 723

DR. JOHN N. THORPE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1637 W. 51 st. kamp. Marshfield av.
Valandos: iki 9 ryto, nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare.
Tel. Prospect 1157

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub, Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Subscription Rates:
$8.00 per year in Canada.
$7.00 per year outside of Chicago.
$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant nedėldienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1789 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsisakomoji Kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	$4.50
Trims mėnesiams	2.25
Dviem mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.00
Chicagoje — per nešiotojus:	
Viena kopija	03
Savaitei	18
Mėnesiui	75
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:	
Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuosna (Atpiginta)	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25

Pinigus reikia siųst pašte Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Militaristiškas protavimas,

Jau daug kartų "Naujienoms" teko pažymėti, kad vadinamieji "komunistai" garbina fyzikinę spėką ir prievartą, kaipo vienintėlius tikrai revoliucinius proletariato kovos įrankius. Šitame punkte "Naujienos", kaip ir didelė didžiuma socialistų visame pasaulyje, griežtai skiriasi nuo "komunistų".

Socialistai pripažįsta, kad prie tam tikrų aplinkybių proletariatui gali tekti pavartoti spėką ir prievartą, bet į tai jie žiuri ne kaipo į pageidaujamą dalyką, o kaipo į neišvengiamą blogumą. Jie negarbina kumščios. Jie stengiasi pakreipti politiką atskirose šalyse ir pasaulyje taip, kad fyzikinės spėkos ir prievartos vartojimo butų kiek galint labiaus išvengta.

Tai yra, tarp kitko, viena pamatinių priežasčių, delko socialistai stoja už demokratybę. Prie demokratinės valdžios formos, klesų kova gali but vedama minties įrankiais, argumentais, — o ne ginklais ir kumščiomis.

Del tos pačios priežasties socialistai stoja, tarptautinėje politikoje, už tautų nusiginklavimą ir susijungimą, o ne už "ginkluotą lygsvarą", kurią laiks nuo laiko pertraukia karės.

Tuo-gi tarpu "komunistai," kaip minėjome, spėką ir prievartą skaito geriausiu darbininkų kovos įrankiu. Kada paskutiniame savo suvažiavime Socialistų Partija pareiškė, kad ji eis prie darbininkų klesos paliuosavimo ne spėkos ir prievartos keliu, tai visa Amerikos "komunistų" spauda (kartu ir lietuviškųjų keikunėlių organai) pasakė, kad Socialistų Partija "išsižadėjo revoliucinės idejos".

Kada "Naujienos" pagyrė Socialistų Partiją už tokį jos nusistatymą, tai lietuviškieji "komunistai" išpludo jas ir apšaukė "smulkiosios buržuazijos utopninkais" ir panašiai.

Vienok vos spėjo praeiti keletas savaičių po to, ir "komunistams" teko patiems savo spaudoje pasmerkti savo pažvalgas tame klausime, — ir tai net tokio autoritetingo jiems asmens žodžiais, kaip Karolis Radekas, artimiausias Lenino vienmintis.

Kalbėdamas apie elementus, iš kurių susideda komunistinis judėjimas įvairiose šalyse, Radekas nurodo, kad "nekantriausioji komunistų dalis" yra tie žemutiniai proletariato sluogsniai, kurie prieš karę visai nedalyvavo kovoje ir dažnai net priklausydavo "geltonomsioms", kapitalistų globiamoms organizacijoms. Juos pabudino iš miego karės trenksmas, ir tuomet jie stai gu ėmė karštai veržtis į kovą. Bet čia ve kas su jais atsitiko:

"Kadangi ilgiau laukti jie negali", sako Radekas, "tai jie mėgina griebtis tiesioginių įrankių, kad nuvertus kapitalizmą... Jie matė, kokią rolę sulošė karėje **ginklas, prievarta**, ir — dabar mano, kad užtenka užgriebti kelis tuzinus kulkosvaidžių, užimti kelias valstybės įstaigas, ir jau valdžia bus jų rankose."

Šitie Radeko pastebėti fak tai, be abejonės, yra teisingi. Tas protavimas, kad **ginklu, prievarta** darbininkai galį lengviausiu budu atsiekt savo pasiliuosavimo, yra **karės vaisius.** Tai yra **militarizmu užnuodytas** pro tavimas.

Radekas, beje, dar ir pats nėra visai liuosas nuo jo. Ne taip juk dar senai ir Leninas, ir Radekas, ir visi bolševizmo vadai dėjo visas savo viltis ant kulkosvaidžių; tiktai dabar jie suprato, kad to įrankio neužtenka socializmo iškovojimui. Bet ir šiandie dar Radekas mato klaidą ne pačiam "komunistų" kovos metode, o tiktai nepakankamam jo **pritaikyme.** Pasak jo, bloga yra, kad "nekantrioji komunistų dalis" įsivaizdina, jogei "užtenka užgriebti kelis tuzinus kulkosvaidžių, užimti kelias valstybės įstaigas, ir jau valdžia bus jų rankose". Išeina taip, kad, jeigu tie "nekantrieji" elementai užgriebtų ne **kelis tuzinus** kulkosvaidžių, o sakysime kelias dešimtis tukstančių, ir pagelba jų užimtų ne **kelias valstybės įstaigas, o visą valdžią,** — tai butų gerai!

Bet socialistai su tokia jo nuomone nesutiks. Jie sako, kad neužtenka spėka užgriebti valdžia, bet reikia dar turėti **didžiumos žmonių pritarimą.** Spėkos, prievartos vartojimas yra pateisinamas tiktai didžiumos valios įvykdinimui.

Radekas taip klaidingai mano delto, kad jisai skaito, jogei valdžios paėmimas yra augščiausias proletariato tikslas; tas tikslas, jo supratimu, yra taip augštas, jogei pateisina visokias priemones, kurios tiktai veda prie jo. Bet tai yra netiesa; valdžia (politinė galė) **nėra** augščiausias proletariato tikslas. Augščiausias jo tikslas yra **ekonominis pasiliuosavimas.** Valdžios galė yra ne daugiaus, kaip **priemonė** tam tikslui atsiekti.

Ir tai dar tokia priemonė, kuri anaiptol nevisuomet ve da prie jo.

Istorijoje jau ne vieną kar tą proletariatui pavyko paimti valdžios galę į savo rankas — pavyzdžiui, Didžiojoje Francijos Revoliucijoje, paskui 1871 m. Paryžiuje. Pagalios, dabar Rusijoje: ne žiurint to, kad jau treji metai atgal bolševikų vadovaujamas Rusijos proletariatas užkariavo valdžią, jisai šian die turi ekonominės laisvės mažiaus, negu proletariatas kurioje-nors kitoje šalyje. Rusijos darbininkai juk dirba po karine disciplina!

Radeko įsivaizdinimas, kad valdžios užkariavimas yra proletariatui viskas, ko jie trkošta, arba bent viskas, ko jiems reikia, kad atsiekus savo troškimų, — yra, deja, taip pat ne daugiaus, kaip karės pagimdytoji iliuzija — **militaristinio protavimo vaisius.** Jisai matė, kaip didžiosios karės laiku valdžios ne tiktai sumobilizavo milionines armijas, bet ir privertė tarnaut karės tikslams industrijas, transporto priemones, spaudą, susirinkimų vietas, mokyklas ir bažnyčias, — ir jisai dabar įsivaizdina, kad valdžia yra **visagalinga,** ir kad todel tas, kas turi ją savo rankose, gali viską įvykdinti.

Radekas užmiršta, kad ne viena tų "visagalingųjų" valdžių jau tapo tos pačios karės nušluota nuo žemės pa viršiaus! Likusios-gi tų "visagalingųjų" valdžių šiandie nepajiegia įvykdinti nė to, ką jos nutarė Versailles'aus suvažiavime!

Tikimės tečiaus, kad laikas ir patyrimas išgydys Ra deką ir jo vienminčius ir nuo šitos militaristiškos iliuzijos. Tokiai vilčiai duoda pamato tas faktas, kad jie jau šiandie ėmė abejoti apie kulkosvaidžių vertę darbininkų klesos kovoje. Atmetę kulkosvaidžius, jie turės atmesti ir diktaturą, kuri be kulkosvaidžių yra negalima.

Naujas Lietuvai pavojus.

[Nuo musų bendradarbio Kaune].

Kaunas, VII. 10.

Pastaruoju laiku Kauną aplankė grįžusieji iš Amerikos draugai. Jie nurodė mums, kad esate pasilgę žinių iš Lietuvos. Visai suprantame, kad reikia daug ir plačiai rašyti, kad nušvietus visa tai, kas dedasi Lietuvoj, bet labai maža turime laiko ir tik retkarčiais galima pasigriebti plunksnos, kad ant greitųjų šį bei tą jums, draugai, parašius.

Rašant šį laišką, musų gyvenime vyksta naujos permainos su lenkų-bolševikų kovomis. Lenkų pralaimėjimas Lietuvos fronte, pastatė mums Vilniaus ir lenkų okupuotųjų Lietuvos kraštų klausimą. Visai suprantame, jei rusų bolševikai pirmieji užims Vilnių, jie mums jo neatiduos. Vilnius jiems svarbus strateginis mazgas netik toliau vest karo akcijas prieš lenkus, bet taipgi yra bazė įdėjinei ofensivai į Lietuvą ir toliau. Labai gali buti, kad netik idėjinė ofensyva bus vedama; greičiausiai, kad darant, taip va dinamą, "stavką" ant pasaulinės revoliucijos, jie skverbsis pirmyn ir bandys sutrypti Lietuvą ir tiesioginiai susisiekti su vokiečiais. Pastarąjį pleną jiems gali diktuoti taipgi grynai ekonominiai motyvai, nes Vokiečiuose Sovietų Rusai gaus tų fabrikatų ir gaminių, kurių jiems taip stinga. Imant domėn ekonominius Tarybų Rusų motyvus, mums rodos, kad tie motyvai nei kuo nesiskiria nuo bur žuazinės Rusijos motyvų. Bolševistinei ir carinei Rusijai vienodai svarbu turėti tiesioginius santikius su Vakarų Europa, ir vieni ir kiti savais motyvais yra priešingi Pabaltės kraštų nepriklausomybei. Štai kodel šiomis dienomis męs Lietuvoje gyvename svarbią valandą. Tąją svarbią valandą **męs turėsime gyventi ir toliau,** nes kol nejeis į normales vėžes Rusijos gyvenimas, visuomet **iš tos** pusės bus didelio pavojaus, vistiek kas viešpataus Rusuose.

Nebutų baisus nei vieni, nei kiti rusai, jei Lietuvoje visuomeninis darbininkų gyvenimas eitų normalėmis vėžėmis, jei Lietuvos **kaimo,** miestelių ir miestų darbininkai turėtų tvirtų organizacijų, kaip politinių, taip ir ekonominių. Visa nelaimė tame, kad plačios darbininkų masės gyvena upu. Prieš renkant į St. Lietuvos Seimą tą upą sudarė ir laimėjo krikščionys-demokratai. Dabar, kuomet rinkimai praėjo, krašte darbininkų tarpe sudaromas naujas upas, butent, bolševistinis upas. Upo žmonės, kaip žinoma visiems, nemato išganymo nuolatinėje kovoje, bet gyvena jausmu ir laukia ateinant išganymo iš kitur. Prieš tris mėnesius upas buvo toks, kad viską duos krikščionys, kad jie suteiks viską — ir žemę ir duonk ir laisvę. Dabar besireiškiąs upas, kad iš rytų kas tai turi ateiti ir duoti, duoti taipgi viską. Tos minties, kad Lietuvos **proletarija ir bėdnuomenė čionai pat, Lietuvoje, turi išugdyti tas pajėgas, kurios sutvarkys krašto gyvenimą naujais pamatais,** pastarieji elementai neskleidžia.

Upu begyvenant yra pavojus, kad ateis svetimas arba savas eksploatatorius ir atsisės ant sprando. Ir vienus ir antrus mes jau turėjome. Sėdėjo pas mus raudonarmiečiai, bet gyvenimo jie tvarkyti nei nemanė, jie buvo toki pat krašto okupantai, kai ir vokiečiai, nors tuo pačiu laiku Vilniuje buvo (1919 m. pradžioj) Lietuvos ko munistų valdžia. Savi sėdėjo, savaip tvarkė krašto gyvenimą —Merkių ir kitų laikai. Kad sudarius platų organizacinį Lietuvos proletarų masių judėjimą reikalinga daug turėti idėjinių pajėgų. Tuomet, kuomet Lietuvos darbininkai organizuotos kovos keliu gins vietoje savo reikalus, tuomet jie daug gali laimėti šiuo momentu ir, žinoma, ateityje laimėjimai gali buti dar didesni, nes Lietuvos buržuazinia sluogsniai neranguš ir nesugebą atremti stipresnės atakos. Ši tas kelias vienintėliai teisingas kelias, in jį reikia eiti, neatsižvelgiant nei į rytus, nei į vakarus.

Tą darbą pradedame dirbti. Jei neįvyks kokių nors griežtų musų krašte permainų, jisai su laiku turės duoti gerų rezultatų. Tikimėsi, kad darbą bedirb dami pasigaminsime reikalingų žmonių ir įgysime tuos išteklius, kurie yra tam darbui reikalingi.

Praeitą kartą rašiau, kaip svarbu turėti tinkamos politinės literaturos, bet visa ta dar neužtenka. Knygų, laikraščių turime turėti visais proletarų kultūros reikalais. Nei vienas gyvenimo apsireiškimas negali likti tomi ("priešais").

nenušviestas musų šviesoje. Jei draugai atsiminsite, kad Lietuvos klerikalai skverbiasi į visas gyvenimo šakas (mokyklą, teatrą ir t.t.), suprasite, kad jie ruošia savo ateičiai pamatus, butent, pamatus tai reakcijai Lietuvoje, su kuria kovojama visuo se pasaulio kampuose.

Baigiant rašinį, turiu grįžti prie to, nuo ko buvo pradėta, bu tent, prie Vilniaus ir kitų su tuo surištų klausimų. Greičiausiai Vilnių užims musų kariuomenė, kuri jau ton pusėn žygiuoja. Svarbu, kad visos ano krašto sritys butų netik užimtos, bet kad ir gyvenimas jose butų sutvarkytas tam tikrais pamatais, kad lietuvių pastatytieji komendantai ir valdininkai nedarytų tų šunybių, kokių jie yra padarę dabartinėje Lietuvoje; kad vietos žmonėms butų duota pilna galimybė organizuoties; kad jiems butų einama pagalbon ten, kur jiems pritruks pajėgų ir t. t.; žodžiu sakant, Lietuvos demokratija turi turėti užtektinai pajėgų, kad visa tai atlikus, kitaip gims nepasitenkinimas, kuris prie gera veikiai neprives.

Toliau, lenkų dvarininkai, ku nigai ir visokio plauko endekai bandys tą darbą trukdyti, ir džiaugsis kiekvienai suirutei. Be viso paminėto, neturime užmiršti, kad pirmaisiais metais valstybė turės paaukoti ne vieną milijoną auksinų, kad sudarius ir apternavus visas anų kraštų įstaigas. Jei dar prisiminsime tai, kas buvo ankščiau pasakyta, turėsime pilną vaizdą tų permainų, kurios vyksta Lietuvoje ir suprasime, kad visam tam pergalėti reikalingos milžino pajiegos. Platonišku jausmu čionai nieko nepaveiksi, reikalin gas darbas, darbas ir dar kartą darbas.

Lauksime, kad to darbo dirbti ateis tie draugai iš Amerikos, kurie yra pasiryžę aktyviai gyvenimo tvėryboje dalyvauti.

Kunigas.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Aug. 10, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

ANGLIJA.

Anglijos palmerizacija.

Max Worth
[Federuotoji Presa].

Paryžius. — Viscount Peel įnešė Lordų Butan tokį bilių, ku ris pasitarnautų Anglijai taip jau, kaip New Yorko, Pennsylvanijos, Kalifornijos ir kitų Amerikos valstijų patvarkymai, kurie varžo nuomonių laisvę. Prakilnusis lordas vengia sakyti, kad jo bilius yra žodžio laisvės suvaržymui. Jis sako, kad bilius busiąs atkreiptas į tuos, kurie turi susinešimą su svetimų šalių agentais. Sulig biliu, "visi tie, kurie susineša arba bando susinešti su svetimos šalies agentu Anglijoj arba užsienyj" bus baudžiami kalėjimu. Bausmė busianti toki — du metu prie sunkiųjų darbų ir nedaugiau penkių dešimčių svarų sterlingų piniginės pabaudos.

Po išsireiškimu "svetimos šalies agentais" biliuj suprantama "kiekvienas asmuo, kuris yra, buvo arba yra nužiurimas tarnavimu svetimai valstijai del neteisėto veikimo, kuris stato pavojun Anglijos interesus". Ir kiekvienas, kuris tokį agentą atlanko, kalbasi su juo arba turi jo adresą, turi buti baudžiamas biliuj nužymėta bausme.

Tas įstatymai taipgi taiko į paskelbimą slaptų dokumentų kaipo originalinėj formoj, taip ir telegramų formoj. Trumpai sakant, Anglijos žmonėms norima užkrauti tokie įstatymai, kurie buvo toleruojami karo me tu.

"L'Humanite" pabaigoj to pranešimo sako, kad "Viscount Peel nepažymėjo, ar svetimų šalių finansininkai tapigi bus skaimuoti ("priešais").

JUNGTINĖS VALSTIJOS.

Kapitalistų partijos ir jų kandidatai į prezidentus.

R. F. Pettigrew
[Federuotoji Presa].

Tarp Republikonų ir Demokratų partijos nėra jokio skirtumo, ypač jei mes paliginsime įvdviejų šiais metais nominuotosius kandidatus į prezidentus. Abu tuodu kandidatu yra menko išsilavinimo, aprubežiuo to žinojimo, nieko nenuvokiančiu internacionaliuose dalykuose ir neturinčiu beveik jokio supratimo apie šios šalies valdžią ir jos istoriją.

Abiejų partijų platformos ir-gi labai panašios. Skirtumas tik tame, kad demokratai garbina tą mizerną žmogų, sėdintį Baltajame Name.

Tarp tųdviejų politinių partijų jokio skirtumo nepasireiškė nuo pat 1896 metų. Pirm to laiko da buvo kalbama apie laisvą vaizbą ir muitą. Bet demokratai niekuomet nestojo už laisvą vaizbą, o kuomet jie išrinko prezidentu Clevelandą, tai jie atvirai pareiškė, kad muito reformos dėl nereiškia laisvą vaizbą. Jų platformoj, suprantama, pasakyta kitais žodžiais apie muitą tas pats, ką ir republikonų platformoj.

Principaliai tiedvi partiji jau nuo senai nebesiskiria. Abiejų partijų platforomos perstatoma finansinių interesų kombinacijos patvirtinimui New Yorke, kur randasi tikroji Jungtinių Valstijų valdžia.

Kelioms dienoms praslinkus po to, kaip 1912 m. buvo nominuotas Taftas, aš aplankiau buvusį prez. Rooseveltą. Jis pareiškė man, kad jis statysiąs savo kandidaturą į prezidentus kaipo nepartinis žmogus, ir klausė manęs, ar aš remsiu jį. Aš atsakiau, kad vargiai galėsiu jį remti; kad jam nėra jokios prasmės statyti savo kandidaturą; ir kad tuo savo elgesiu jis tik palengvins Woodrow Wilsonui praeiti į prezidentus, kas atneš žalos visai šaliai. Kada aš išdėsčiau savo argumentus, tai Roosevelt atsakė:

"Jųs žinote taip jau gerai, kaip ir aš, kad tarp tųdviejų partijų nėra jokio skirtumo. Jei ką nors galima padaryti, kad iš gelbėjus respubliką, tai reikia butinai kurti naują politinę partiją. Kova tarp tųdviejų partijų cina tik žmonių akių apdumimui. Abi partiji yra valdomi vienų ir tų pačių elementų. Aš proponuoju kurti naują partiją, ir nors ji šiais metais nelaimės rinkimuose, tai keturiems metams pračjus ji tikrai išrinks prezidentą. O pakentėti tuos keturis metus bus visvien ar Taftui viešpataujant ar Wilsonui. Aš atsakiau, kad Taftas reprezentuoja malonų silpnumą, o Wilsonas — nedorą ir žalingą silpnumą. Vėliau aš pareiškiau: "Roosevelte, jei jųs ištikrųjų manote taip daryti, tai aš remsiu jus, jei tik platforma ne sipriešins mano įsitikinimams". Po to jis manęs paklausė, kokios platformos aš norėčiau. Mu du susėdova ir tą popietį beveik paraševa platformą. Baigiant rašyti, jis kreipėsi į mane:

"Dabar jųs remsite mane?"

Į tai aš atsakiau:

"Jeigu jusų konvencija priims tą platformą, tai aš remsiu jus".

Bet Roosevelt nebandė įgyvendinti planų, nežiurint į tai, kad jis gavo 4,000,000 su viršum balsų. Jis pasišalino nuo to judėjimo taip jau, kaip kad jis pasišalino nuo kitų judėjimų, vedamų demokratijos ir žmonių gerbuvio tikslais.

Šiais metais kurti trečią partiją yra labiau reikalinga negu kada nors. Senosios partijos yra kontroliuojamos New Yorko Wall stryčio interesais labiau negu kada nors. Jų platformos šiais metais yra vienokio galo, o jeigu kur pasireiškia skirtumas, tai tik publikos akių apdumimui.

Abi partiji yra kapitalistų savastis, kurią kontroliuoja jų advokatai. Tų advokatų įsitikinimu, nuosavybės teisė turi stovėti aukščiau žmonių teisės.

RADIKALINIS BANKO PREZIDENTAS.

Yakima, Wash. — Tuo vardu vadina draugai Aleander Mackelį, pažangų advokatą, kurio pastangomis buvo sušaukta pen kių progresyvinių valstijų konvencija.

Mackel, kada miestą Buttę valdė socialistai, ėjo prokuroro pareigas. Dabar jis veda atkaklią kovą su valstijos viršininkais, kurie ryžosi jį pašalinti iš kelio todel, kad jis yra radikalas. Draugai visuomet mėgsta apie jį papasakoti tokią istoriją:

Nelabai senai Mackel dirbo Seattle prie laivų budavojimo. Policijos agentai areštavo jį ir buvo besistengią uždaryti jį kalėjime, kaipo propagandistą.

Bet tuo pačiu laiku iščjo aikštėn, kad Mackel yra ne paprastas darbininkas, bet White Swan valstijos banko prezidentas. Priegtam susekė, kad, be banko, Mackel turėjo dar daug žemės ir kito turto.

Mackel tuoj liko paliuosuotas. Jis sugrįžo į banką. Bet dabar Mackel rezignavo iš banko, pardavė savo šėrus ir nusitarė pašvęsti visą laiką ukio ir fabrikų darbininkų organizavimui.

Iš Įvairių Sričių.

Pirmutinių Amerikos gyventojų piešiniai. Washingtono valstijoj, Kolumbijos paupiuose, prie vakariniojo kranto rado senų piešinių, kuriuos laiko indijonų darbu. Jų turinys paimtas iš indijonų istorijos. Kad tie paveikslai yra indijonų daryti, tatai pripažįsta ir S. Lewis, Istorijos tirinėtojų draugijos sekretorius. Bet dabar tuose kraštuose indijonai visai nežino, ką tie piešiniai reiškia ir kam jie padaryti. Kiti archeologai, taigi senovės tirinėtojai, nesutinka su Lewiso nuomone: Oluh Opsjon mano tuos piešinius padirbtus europiečių, nes jų turinys indijonams esąs perplatus. Bet ir jis laiko tuos paveikslus kelių šimtmečių senumo. Paveikslai yra išpiaustyti ant uolų. Indijonai, kaip žinia, mokėjo gerus piešinius daryti. Mexikiečių ir raštas buvo iš piešinių, ir indijonai tikro raš to neturėjo, rašė paveikslais ir tokiu raštu gana plačias mintis mokėjo išreikšti. Peruviečių raštas buvo iš mazgų ir tokiu mazginiu raštu rašytas dramas jie turėjo ir skaityti galėjo. Ir kitur laukiniai žmonės daug ankščiau išmoko piešti negu rašyti. Pietų Afrikoj, bušmenų krašte, kuriuos laiko viena žemiausiai kultūriškai stovinčių tautų, randa ant uolų jų gana gerai išpaustytus visokių žvėrių paveikslus. Iš priešistoriniais laikais, kuomet Europoj žmonės ne tik rašyt nemokėjo, bet nei geležies nepažinojo, piaustė ant kaulo visokius pavidalus, daugiausia žvėrių. Tai gi aišku, kad veik visur žmonės pirmiį išmoko braižyti, piešti, negu rašyti. Ir Amerikos indijonai piešti mokėjo, nemokėdami rašyti, ir tais piešiniais, kaip raštu, galėjo savo mintį išreikšti ir su kitais susiprasti.

—L. Šernas.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civilškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.
Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St. Ant trečių lubų Tel. Drover 1310
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 1111-13 Unity Bldg. Tel. Central 4411

Telephone Drover 5952
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val. vakare. Nedėliomis pagal sutarimo.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoj

Žemės reformos klausimu.

Seime svarstomas žemės reformos klausimas. Visai susiprate ir vienas kitą palaikydami krikščionys - demokratai ir liaudininkai eina ir šiuo kartu pilnai suderintu žingsniu. Kitaip ir buti negali, abidvi partiji remiasi stambesniais ir viduriniais ukininkais, rupinasi jų reikalais ir ateity stengsis sutvirtinti jų padėtį.

Kaip gi jų norima žemės reformą vesti?

Svarbiausis ir k.-d. ir liaudininkų uždavinys, sudaryti Lietuvoje skaitlingą stiprių ukininkų klasę ir ja remti visą valstybinį Lietuvos gyvenimą. Tam tikslui norimt išnaudoti ir žemės reforma. Abejų grupių nusistatymu reikia visa valdžios, majoratų ir privačių dvarų žemė išskirstyti mažais ukiais ir išparduoti privačion nuosavybėn bežemiams ir mažažemiams. Kuriems? Kurie jau dabar patys, nesidairydami pašalpos iš valdžios, galėtų ne tik nusipirkti žemės, bet ir įsikurti. Žemės reforma manoma vykinti ilgus metus ir per visą tą laiką norima teikti pirmenybės labiau pra sikurusiems — taip busią valsty bei lengviau išsiversti. Nustatomas ir naujai tveriamojo ukio didumas, — leistina turėti žemės išviso su pripirktąja 20 dešimtinių (30 margų). Tiekdami žemės ukininkams nuosavybėn ir už pinigus, musų kaimo smulkiosios buržuazijos atstovai nenori prasilenkti ir su šventos nuosavybės reikalavimais: ir k.-d. ir liaudininkai stovi už tai, kad dvarininkams taip pat butų užmokėta už imamą iš jo žemę.

Tokiu budu nori vesti žemės reformą dabartiniai Seimo šeimininkai. Kokios gi butų iš to pasekmės ir kraštui ir laukų darbininkams?

Didysai žemės ukis Lietuvoje turėtų but panaikintas ir dabar ir ateity. Naikinant didįjį ukį, tektų žemę dirbant išsižadėti pritaikinti tokius pagerinimus ir tokią darbo techniką, kurie leidžia pakelti žemės našumą iki aukščiausio laipsnio, bet kurie didesniam uky tegalima vartoti.

Atiduodant žemė pilnon nuosavybėn ukinikams, tuo pačiu ilgam laikui užkertama kelias bent kokiai žemės reformai ateity, kad ji butų ir labiausia reikalinga. Jog ukininkas-savininkas visa savo siela įkibęs į pasisavintąją žemę, nemokės ir nenorės suprasti bendrų krašto ukio reikalų ir geruoju nepasiduos.

Suskaldžius žemes į smulkius nuosavius ukius, bus pasunkintas kelias pačiai kooperacijai uky vystytis. Ukininkai išviso, o musiškiai ypač yra linkę žvairomis žiurėti į bendrai vedamo darbo naudingumą. Kuomet pra nyktų didesnis žemės ukis visai, tuo pačiu pranyktų ir gyvas pavyzdys, kaip bendromis jėgomis geriau galima, didesnis, pelningesnis darbas dirbti.

Ką siulo tokia reforma patiems lauko darbininkams? Atvirai reikia pasakyti, kad nei k.-d., nei liaudininkams tas klausimas nė nerupi, nors atsakyti į jį nesunku.

Jei žemė bus parduodama už pinigus, pirmieji jos pasigriebs karo metu prasigyvenę ukininkai, prasikurusių mažažemių, grįžę su pinigais iš Amerikos ir dalis pačių darbininkų, įsigijusių bent kiek skatiko visokiomis spekuliacijomis. Bet dauguma dvarų darbininkų ir kaimo biednuomenės prie žemės ne prieis ir pasiliks kaip buvę nuogi-pliki. Kokį laiką tektų jiems dar labiau suvargti: kuomet dvarai butų išdalyti, daugumai jų tektų išeiti iš dabar gyvenamų vietų lazdos nusitvėrus ir ieškoti darbo arba fabrike, ar vėl užmarin kraustytis.

Kas darbininkų Lietuvoj pasiliktų, gautų dar mokėti skolas, valstybės padarytas, ukininkus prakuriant. Jog ir k.-d. ir liaudininkai yra pasiryžę mokėti dvarininkams už žemę, mokėti jei ne gyvais pinigais, tai bent vekseliais, kuriuos reiks padengti valstybės mokesčiais.

Klerikalai, įaugę visoms savo šaknimis praeitin, bijo ateities gyvenimo, bijo tos tvarkos, prie kurios nesustabdomai žengia viso pasaulio susipratęs proletariatas. Visų jų darbų ir "reformų" uždavinys, — tai apsiginti nuo einančios pasauly socialės revoliucijos, susitvirtinti, apsitverti nuo viso pasaulio, kad jo atsitikimai bent Lietuvos nepaliestų.

Neblogai jiems tame darbe talkininkauja socialistai liaudininkai demokratai (atleisk jiem, Viešpatie, kad socialisto vardą juokams minavoja), bet visos reakcijos pastangos gali turėti tik laikinos reikšmės. Pa siturinčios ir reakcinės klasės, jei joms pasisektų, gali savo "reformomis" pasunkinti musų ukio vystymos jo suvisuomenėjimo pusėn, bet negali to vystymos sustabdyti.

S.-d. frakcija pasiulė Seimui kitokiais pagrindais rišti žemės klausimą. Ji stovi už tai, kad dvarų žemės butų paimtos be atlyginimo krašto nuosavybėn, ir laikomos kaipo krašto nuosavybė, kad kiekvienas žemę dirbančių galėtų ją dirbti paveldytinai, kad pats žemės ukis butų vedamas našiausiu ir kraštui pelningiausiu budu. Tokiu klausimo rišimu butų ne tik tvarkingiau žeme aprupinti jos reikalingi, bet ir neužkirsta kelias tolimesniems gerinimams.

Seimas, žinoma, atmetė s.-d. pasiulymą, bet ar atmes jį pats gyvenimas? Grįšim prie to klausimo artimiausiame numery. ["Socialdemokratas"]

UKMERGĖ.

Čia birželio 6 d. 1 val. popiet "Aido" salėje įvyko Ukmergės apskrities dvarų ir sodžių darbininkų profesinės sąjungos steigiamasis susirinkimas. Darbininkų atstovai atvyko iš Ukmergės, Taujėnų, Žemaitkiemio, Pašilės valsčių, kiti jų keliavo 30 verstų. Susirinkimą atidarė draugas J. Čepukaitis. Susirinkimo pirmininku buvo išrinktas draugas V. Purlis. "Svečias" kalbėtojas iš Kauno kalbėjo apie profesines darbininkų sąjungas: kaip jos atsirado, ką veikė, koks jų tikslas ir kokia iš jų nauda; kada prádėjo rastis profesinės darbininkų sąjungos Lietuvoj, kokios jos yra ir ką veikia dabar.

Susirinkimas priėmė šiaulių apskrities lauko darbininkų profesines sąjungos įstatus su kaikuriomis pataisomis. Valdybon išrinkta: J. Čepukaitis, S. Katliorius, V. Purlis, A. Ragožis ir K. Uselis. Į visos Lietuvos profesinių sąjungų suvažiavimą birželio20 d. atstovą išrinkti susirinkimas pavedė valdybai. Išrinkta S. Katliorius. Nariais užsirašė 139 darbininkai. Daug klausė, kaip galės įsirašyt tie, kurie liko namie ir negalėjo atvykti susirinkiman, o tokių esą dauguma. Darbininkai skundės del dvarininkų daromų neteisybių. Ordinarija menka — 90 pudų ir 200 rublių metams. Dvarininkai daug darbininkų neteisėtai atstato nuo vietų, išvaro. Jei kam esti priversti duoti ordinariją, duoda kuo praščiausius grudus, pelių sugraužtus ir priterštus. Dalyvavęs susirinkime darbo inspektorius Pilkauskas ir gi kalbėjo į susirinkimą ir atsakinėjo į darbininkų daromus jam priekaištus.

Darbininkų upas pakilęs. Visi dideliu noru limpa kruvon, spiečias savo sąjungon. Labai domėdamies išklausė kalbėtojo parnešimo, kad Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komitetas neužilgo rengias sušaukti visų Lietuvos žemės ukio darbininkų profesinių sąjungų suvažiavimą.

Iš tiesų laikas šaukti tas suvažiavimas ir išdirbti bendri įstatai visos Lietuvos žemės ukio darbininkų profesinei sąjungai, kuri visose apskrityse ir valsčiuose turėtų savo skyrius.

TAUJĖNAI, UKMERGĖS AP.

Birželio 4 d. 8:30 val. vakare Taujėnų kunigaikščiui Radvilai grįžtant iš Ukmergės kažin kas pašovė "kapeliušą", taip kad, trys pirštai lenda. Norėdamas tuoj susekti, kas įžeidė jo "kapeliušą" Radvila pats "iškratė", "įtariamų" darbininkų socialdemokratų butus, apžiurėdamas, ar jie yra namie. Neradęs namie Andriaus Valikonio liepė mi licijai jį suieškoti ir pasodinti kalėjiman. Ant rytojaus pristatė nuovados viršininkui ir tardytojui. Atsivežų dvaran ieškojo pėdų. Pasakoja, kad Radvila, pasišaukęs pas save Valikonio marčią, įkalbinėjo kad ji sakytų, buk Valikonis norėjęs jį užšaut.

Kiek triukšmo del vieno kunigaikščio "kapeliušo", o Valiukų ir Smolskio tikri užmušėjai ir šiandien nenubausti.

Kas šeimininkauja šaliai?

"Seimas bejėgis; Seimas ne musų reikalų dabotojas — šaukia jau ir tie žmonės, kurie atidavė savo balsus už krikšč.-demokratus."

Musų Seimą atstovai, gavę progos atvirai kalbėti, veda ginčus tarp savęs del įvairių dalykų; labiausia del žemės ir tam panašių reformų, bet išviso aiškų, kad vėršų ima dauguma, ko iš tos daugumos pačių rinkėjai nelaukė. Kuomet žmonių nusiunčiama reikalavimai, tai negreit į tai atsižvelgiama, arba visai Seime nesvarstoma. Pavyzdžiui: Papilės valsčiaus gyventojai užprotestavo prieš Miškų Departamento sauvalią, kad neduoda gyvuliam ganyklų miš kuose, kurie dar į senmedžius nesuaugę, o arkliams ir avims tai ir didmiškiuose atsakoma. Žinoma, tas dalykas daugiausia kliuva, kas savo ganyklų neturi ir kas arčiau su mišku susiduria. Taip yra su papiliečiais, bet suprantama, jog ir visoje valstybėje ne kitaip. Retas tėra taip laimingas, kas savo ganyklos užtektų ir butų užvedęs racionalį ukį su pašarinėmis žolėmsi, nes kaimai dar neišskirstyti viensėdžiais, o kaimuose daug kukis ukis nedaug gera teduoda, ir beveik nėra galimas.

Suredagavęs prašymą St. Seimui, padaviau Papilės Valsčiaus Tarybai, kuri posėdyje su entuziazmu priėmė vienbalsiai, ir štai žemiau ištisai nuorašą paduodu:

"Steigiamajam Seimui, Kaune. Nuo Papilės Valsčiaus Tarybos. Prašymas. Kadangi kai mai neišdalyti viensėdžiais; kadangi niekur nėra įvesto daugiaukio ukio ir pašarinių žolių sėjimo ,taipgi nesant mineralinių trąšų, javų derlius yra nupuolęs perpus mažiau, tai nieku budu nėra galima naujai vaisinant gyvulius juos per vasarą šerti kutėje. Miškų Departamentas yra uždraudęs duoti vals čiams ganyklų net ir tokiose vietose, kur dvidešimt metų kaip miškas kirstas, o avims ir arkliams tai visai ir didmiškyj neduodama. Prašome Steigiamojo Seimo kuogreičiausia duoti įsakymą Miškų valdžiai, kad visiems piliečiams, neišskiriant nei didžiažemių, butų duodama ganykla karvėms, taip avims ir arkliams, išskiriant ožkas, — visuose kirtimuose, kur daugiau kaip penki metai yra kirstas miškas. To nepadarius valstybė daugiau nustos turto, taupydama tą žolę, kuri išaugus lig pusei šonų puna ir pavasarį sudžiu vusi, padegta nedoro žmogaus ranka, pelenais paverčia didžiau sius plotus jauno miško, kas šį pavasarį daugely vietų ir atsitiko. Taip-pat prisieitų išskersti daugybę avių, kur rubams ir avalams taip labai reikalingos vilnos sau ir kariuomenei. Iš karvių irgi riebalų nebegalėtų duoti kariuomenei, nes be pagerinto ukio ir sau sviesto vargiai gali užtekti, taipgi ir grudų stoka atsirastų, nes gyvulius prie sieto laikant reikėtų duoną sušerti. Bet visų svarbiausias dalykas, tai žmonių kiršinimas, nes nei prie kokios valdžios tokio spaudimo nebuvo. Pirma reikalinga sutvarkyti ukis, o tik paskum drausti miškuose ganyti. Jeigu tie miškai butų savo šalies gyventojams auginami, tai dar nieko; bet dabar visiems žinoma, jog del užsienio, o žmogus neturėdamas skatiko — gyvenk aplužęs kaip kokiame urve. Išrodo, kad kokie musų pačių piliečiai liko okupantais ir musų pačių augintomis giriomis naudojas parduodami anglams ir kitiems. Prašome kuogreičiausia išrišti tą klausimą, kad butų leidžiama ganyti už tam tikrą mokestį ir kad tokie miškų valdininkai, kurie nesupranta vargingo savo šalies piliečių padėjimo, butų prašalinti".

Prie to padaviau dar platesnį reikalavimą su aiškesniu išdėstymu gerb. atstovui K. Bieliniui (soc.-dem.), kad jis Seime tą prašymą paremtų.

Seimas pasirodė bejiegis, nesuprantąs, pasitikįs visokiais miškų okupantais, ir tą papiliečių prašymą perdavė Miškų Departamentui savo nuožiurai. Čia jau aišku: kaip saulė negali patekėti iš vakarų, taip M. D. negali atmainyti savo išleistų taisyklių. Departamento šulams nerupi žmonių gerovė, bi tik jiems sėdėti šiltose vietelėse. Matulioniui ir Ko. tiek terupi Lietuvos žmonių vargas ir gerovė, kiek lapei žąsies gyvybė. M. D. atsiunčia Papilės Valsčiaus Tarybai šitokio turinio rašta:

"Tamstų prašymas leisti ganyti galvijus iškirstuose miškuose Steigiamuoju Seimu tapo Nr. 198-26-VI-20 m. persiųstas Departamento nuožiurai. Miškų Departamentas, kad apsaugojus miškus nuo gresiančių jam pavojų, išleido Aplinkraštį Nr. 2211-7-VI-20 ir išsiuntė po visas Urėdijas ir Aspkričių Taryboms pildimui, žiniai ir aiškinimui vietiniams valstiečiams; išleistą Aplinkraštį Miškų Departamentas neranda reikalingu keisti ir galvijus miškuose ganant reikia jį pildyti". Pasirašo: M. D direktoris Matulionis; raštinės vedėjas (parašas neįskaitomas).

Papilės valstiečiai ir nercikavo, kad butų perkeista ganymo taisyklė, bet tik reikalavo, kad butų duota ganykla. Ir M. D. taip lengva širdimi taria: "ne randa reikalo keisti". Ar M. D. atėjo pažiurėti ant vietų, ką žmonės kenčia? Ar žino, ką savo kailiu pernešė žmonija per tuos audros metus? Ar gali taip kožnas Lietuvos pilietis minkštoj kedėj atsisėdęs išsireikšti?

Kaip papiliečiai butų siuntę prašymą Seimui, kad jiems M. Dep. yra irgi žinomas. Siuntė Seimui delto, kad iš M. D. nieko nesitikėjo gera, o tikėjo Seimo jiega; Seimo galimybe, kurio įsakymų turi klausyti visokie departamentai. Šalis aiškiai supranta, kad į Seimą yra rinkusi tokius žmones, kurie savo šalį gerai pažysta; pažysta ukį ir miškus ir žino kaip auga medžiai, žolė, javai; kas kenkia tam augimui, kas ne, ir iš ko pelnas didesnis. Musų miškus valdo toks Matulionis, gal but užsienyje praktikavęs, kur miškai sodinami; jam padeda visokie urėdai, girininkai, vokiečiai, rusai, lenkai, austrai; (Papilės girin. austras, Kuršėnų urėdas ir girininkas — vokiečiai; Papilėje pirma buvo lenkas) kurie irgi kitokios praktikos neturi,

(Tąsa ant 6-to pulsp.)

45 MARKIŲ [AUKSINŲ] UŽ $1.00

arba 100 Markių už $2.21

Prie siuntimo 50,000 markių į Lietuvos ir Vokietijos bankas siuntė vakar

Division State Bank

Kadangi kursas markių mainosi kas diena, o apgarsinimas visada turi buti paduotas viena diena prieš išleidimą laikraščio, tai negalim paduoti šios dienos kurso, nes nežinom koks kursas šiandie bus.

Juozas M. Baltis,
Vedėjas Pinigų Siuntimo Skyriaus

Su visais reikalais ateikite ar rašykite į

Division State Bank

2749 W. Division St., near California Avenue,
(arti Humboldt Park), Chicago, Ill.

Pinigų Siuntimo Skyriaus valandos: nuo 9 val. ryto iki 5-tai val. po piet. Utarninkais ir Subatomis visą dieną iki 8-tai val. vakaro. **Nedėliomis nuo 10-tos val. ryto iki 3-čiai val. po piet.**

VAGIS

Parašė A. J. Karalius.

Apysaka paimta iš tikro gyvenimo. Ji atvaizdina, kaip blogos gyvenimo sąlygos atsiliepia ant žmonių. Kaip atsiranda vadinami prasikaltėliai ir kodel jie tokiais yra.

Tuojau siųskit pinigus krasos ženkleliais, gausite knygutę.

Puslapių 27.

Kaina tik 10c.

NAUJIENŲ KNYGYNAS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

A. Petratis S. Fabijonas

A. PETRATIS & CO.
Mortgage Bank
REAL ESTATE-INSURANCE
European American Bureau
Siunčia Pinigus. Parduoda Laivakortes.
NOTARIJUŠAS
809 West 35th St., Chicago, Ill.
Kampas Halsted St.
Telephone Boulevard 611

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruimas 1827
Telephone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.

2121 North Western Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
X-Spinduliai. Phone Armitage 2016
Rezidencijos telef. Albany 8710

PRANEŠIMAS PERSIKELIMO

Šiuomi pranešu visiems lietuviams jog aš perkėliau savo įstaigą iš po numerio 2334 So. Oakley Ave. į visiems labiau prieinamą ir parankesnę vietą po numeriu 2116 W. 22 Street, šale Illington Teatro.

Perku ir parduodu namus ir lotus; skolinu pinigus ant nuosavybių; apsaugoju nuo ugnies; parduodu laivakortes; siunčiu pinigus Lietuvon; parupinu pasportus; padirbu ir užtvirtinu visokius dokumentus.

Su visokiais reikalais meldžiu atsilankyti ant naujo antrašo:

JONAS I. BAGDZIUNAS
2116 W. 22 St., tarpe Leavitt ir Hoyne Ave.
Telefonas Canal 2138

Kur Bakužė Samanota

Gaidos vienam balsui
ir
Fortepianui
Parašė
Stasys Šimkus
Antra laida
Kaina 50 centų

Šių gaidų jau nedaug yra. Todel kas jų nori gauti, privalo pasiskubinti su užsakymu.

NAUJIENŲ KNYGYNAS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Yards 3654
Mrs. A. Michniewich
AKUŠERKA

Baigusi Akušerijos kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsilvanijos hospitalėse. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo. Duoda rodą visokiose ligose moterims ir merginoms.

3113 S. Halsted St. Chicago, Ill.
(ant antrų lubų)
Nuo 6 iki 11 ryto ir 7 iki vėlai v

Pinigai Iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pinigus iš Kenoshos savo giminėms Lietuvon, money orderiais ar draftais, tegul kreipiasi pas **Pakšį ir Pielį,** 552 Grand Ave., Kenosha, Wis.

Iš čia pinigai yra pasiunčiami Lietuvon greičiausiu budu ir už pinigų siuntimą pilnai atsakoma. Norėdami gero ir teisingo patarnavimo,

Kreipkitės pas:

Paksys ir Pielis
552 Grand Ave.,
Kenosha, Wis.

Ofiso Tel. McKinley 76
DR. I. H. GINDICH
DENTISTAS
Mes savo darbą gvarantuojame
Kalbame visas Europiškas kalbas
3804 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill.
Arti 38-th Street

Tel. Cicero 5963
DR. A. P. GURSKIS
Lietuvis Dentistas
4847 W. 14 St. kampas 49 Ave.
CICERO, ILL.
Valandos nuo 9 ryto iki 9 vak.
Išskiriant nedėlina ir seredos

(Tąsa nuo 5 pusl.).

kaip sodinamą mišką prižiurėt. Sodinamam miške nėr žolės, tai žinoma, ką gi veiks gyvulys, nieko nematydamas ir kanda nors akmenį radęs; tą mūsų valdininkai taiko ir prie neišbrendamos žolės, kad jaunus medžius gyvuliai kramtą. Pikta darosi žiurint į nemokantį lietuviškai girininką, kad bobelė atnešusi bausmę verkia, prašosi, bet girininkas nesuprasdamas kalbos apie kitus dalykus burbuliuoja. Ar negėda musų valdžiai už ganyklas imt baudas, kuomet del ganymo patys neduoda leidimų. Ganomas miškas auga ir buojoja dar spar čiau, ir niekas neperodys žymių, kad ganymas butų pakenkęs. Patys šalies piliečiai daug geriau pažįsta miškų zooliogiją ir daug geriau gali atlikti pareigas girininkų ir urėdų, kaip kokie svetimtaučiai vokiečiai. Be reikalo Departamentas apgeilestauja, kad nesą savo žmonių kas tą dalyką gerai išmano. Aš menkas žmogelis, žinoma, neįtikinsiu jų ir jie savo mokslu pasiliks kieti, kaip akmuo ir lyg evangelinis Tamošius neįdėjęs į žaizdą piršto neįtikęs; bet savo nuomonės neišsižadu, nors visa liaudis aklai antraip manytų. Galiu buti tikras, kad visi Lietuvos piliečiai su mišku maž-daug susipažinę ir kuriems reikalinga ganykla mano išdėstytoms minėtims pritars. Ir reikia visiems reikalauti išvien, kad tokie valdininkai apsėdę miškus ant sprando nejotų. Jiems šalies piliečių gerovė niekai prieš užsienio kapitalistus. "Miškus auginam šalies gerovei", — dažnai girdėt pasigirimų. . Bet kokia gerovė? Žmogus medžiagos kol gaunį, tai turi pereiti visus departamentus. O Vasilčikovai ir panašus dvarininkai, kolčakininkai caro vai kai parduoda miškus užsienin už milijonus auksinų. Kur čia teisybė?

Neniekinu mokslo, nesakau, kad tas arba kitas dalykas miško auginimui yra nenaudingas, bet tik jau ne prie dabartinių ap linkybių ir netokiose sąlygose. Jeigu žmonės ims skersti gyvulius, kuomet atsiras stoka rieba lų ir vilnų, taip sau ir kariuomenei del nebuvimo ganyklų, tai kas tuokart atsitiks? Ar užsimoka tas darbas, kad tokioms taisyklėmis už kokį milioną auksinų užsieniui (ne savo šaliai) miško sutaupins, o tuo tau pimu savo šaly nustot del gyvulių sunykimo bent kelias dešimts milionų auksinų? Ar nebus kvaila ekonomija? Tegul musų Miškų Departamentas tuo kart pritaikys miškų saugojimo teoriją Lietuvos krašte, kuomet visi kalnai bus išskirstyti viensėdžiais; kuomet musų laukai per karą sužėlę dirvonais bus išarti ir siubos javai kaip murai; kuomet kožnas ukininkas pakankamai mineralinių tra šų ir ves racionalį ukį pažindamas savo žemės ypatybes kaip savo penkis pirštus, kad vienas grudas duos ne du tris grudus, kaip dabar, bet 15—25 grudus. Tuokart tegul tokie Matulioniai ir Ko. užveda savo specialę miš ko saugojimo metodą ne tik Lietuvoje, bet ir ant Marso, ir valstiečiai tylės. O dabar Miškų Departamentas turi rupintis, kad nei vienas pagalėlis nebutų parduodamas užsienin; kad visi per karą sunykę žmonės atsistatytų savo triobėsius ir butų aprupinti kuru prieinamomis sąlygomis, ir kad visi butų paten kinti ganyklomis.

Albas Gedaminas.

Kušleikiai, paštas Papilė, Šiaulių apskr.

1920 m. 10 liepos.

Baltijos valstybių sąjunga.

Apie kalbamąją sąjunga Latvių s.-d. laikraštis "Socialdemokrats" rašo:

"Gegužės m. turėjo įvykti Baltijos valstybių konferencija, bet liko atidėta liepos mėn., matyt kas tai stato jai kliučių. Nežiurint to, tų valstybių sąjungos klausimas vis tik stovi dienotvarkėje. Pernai, kuomet Latvių spauda svarstė šį klausimą, buvo manoma Suomių, Estų, Latvių ir Lietuvos sąjunga, bet nuo praėjusių metų rudens ton sąjungon pradėjo veržtis Lenkai ir užgrobti vadaujančią rolę, ką liudija Helsinkų konferencija".

Toliau, laikraštis nurodo, kad latvių s.-d. įsitikinimu dar tuomet reikėję sukurti keturių Baltijos valstybių sąjungą, butent: Suomių, Estų, Latvių ir Lietuvos, be Lenkų, nes šios valstybės iš tikrųjų galinčios sudaryti sąjungą, reguliuojant vidaus politiką — muitus, gelžkelių tarifą, laivyną ir tt. ir tiesiant bendrą užsienio politikos liniją, nes tos valstybės visuomet turėsiančios tais klausimais realių pagrindų.

"Musų, Latvių laikinoji valdžia nebandė paimt Letgalių diplomatijos keliu, bet susirišo su Lenkais, kurių militariniai tikslai nori išnaudoti mus, Baltijos valstybes, savo aktingos politikos labui. Baltijos valstybių uždaviniai — tapti taikos židiniu ir sekminti pasaulio ukio apyvartą. Jos turi suprasti savo interesus ir naudotis padėtim prie Baltijos juros. Taika ir lai sva prekybos apyvarta visoms tautoms kurios suinteresuotos Baltijos tranzitų — štai jų tikslai. Latviai tenedrįsta vesti tokios politikos, kuri butų priešinga jos naturaliams uždaviniams. Todel latviai turi atsisakyti nuo tų kombinuočių, kurios surištų mus Lenkai ir tuo budu pagamintų nenaturalius ukio santykius. Lenkai pagrindan deda kardą, mes turime dėti teisą, prisilaikant neutralumo dėsnių ir sudarant musų krašte "laisvus uostus". Taikos klausimu suinteresuotos visos keturios valstybės todel šių valstybių ir Baltijos juros neitralizacija yra bendras ir svarbus toms valstybėms klausimas.

Keturių Baltijos valstybių sąjunga gali sudaryti jėgą, kuri laiduotų joms neliečiamybę iš visų kaimynų pusės.

Ši sąjunga turi gimti iš apačios. Pirmiausia turime susiprasti su Lietuva, turime teisingai išspręsti sienų klausimą. Jei Lietuva linksta Rusų ir Vokiečių pusėn, — kalta musų diplomatija, kuri tuo klausimu nieko nepadarė. Lenkiška musų oficiozų politika dar labiau atstumė nuo musų Lietuvą.

Baltijos valstybių sąjunga be Lenkų — kelias, kuriuo turi eiti ir Latviai ir Lietuva. To reikalauja musų interesai ir ateitis.

Yra du keliu: — eiti Lenkams vadaujant, kuriant sąjungą nuo Baltijos iki Juodosios juros, statant militarinius tikslus, arba eiti prie taikos dabojant savo politinę laisvę ir sekminant pasaulinio ukio apyvartą.

"Latvių ateitis, sako laikraštis, einant tik antruoju keliu".

["Socialdemokratas"]

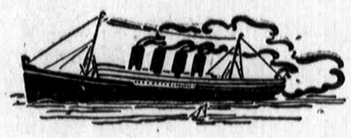

LAIVAKORTES EUROPON

Jau Yra Parduodamos NAUJIENŲ OFISE

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUJE

Trečios klesos laivakorčių kainos yra sekamos:

Iš New Yorko į Angliją ar Franciją $71.50 ir $85.00
Iš New Yorko į Paryžių $75.00 ir $86.50

Išvažiuojant iš Amerikos reikia dar mokėti taksų po $5.00 nuo galvos. Įvažiuojant Amerikon, reikia mokėti taksų po $8.00 nuo galvos. —

Kol-kas dabar galima važiuoti tik per Franciją. Kiti keliai yra blogesni negu kelias per Franciją.

Laivakorčių reikale galite dabar kreipties į NAUJIENAS.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikatą.

Vilurių kliutys

yra paprastu atsitikimu pas vaikus ir suaugusius per vasaros karščius ir rudens pradžioje. Jos gal paeina nuo netinkamo ir nesveiko maisto, gėrimo ar nuo staigios oro permainos ir kitų priežasčių.

Severa's Diarrhoea Remedy

(Severos Vaistas nuo liuosų vidurių) visuomet buvo ištikima pagelba nuo liuosų vidurių, skausmo viduriuose, piovimo, vasarinės ligos pas vaikus ir nuo tolygių kitų kliučių su viduriais. Geras ir saugus suaugusiems ir vaikams. Kaina 30 centai ir 2 centai mokesčių. Gaunamas aptiekose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVE

BANKIERIAI

Tarnauja lietuviams
SIUNČIAME PINIGUS LIETUVON: doleriais arba auksinais pagal dienos kursą.

PARDUODAME
Laivakortes
IŠRUPINAME
Pasportus

SIUNČIAME TAVORUS LIETUVON
Reikalaudami platesnių informacijų rašykite sekančiu adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION
414 Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Užrašome Lietuvos laikraščius.

Susipažinkite su musų BANKA

PRADĖKITE TAUPYTI SAVO SUNKIAI UŽDIRBTUS PINIGUS, PADĖDAMI JUOS Į

Depositors State Bank

Už padėtus pinigus mes mokame 3%.

Mes siunčiame pinigus tamistų giminėms arba draugams ir pažįstamiems į Lietuvą per trumpą laiką.

Mes turime padarę geriausias komunikacijas su Lietuva.

Per musų banką galime pripildyti Jums aplikacijas del pasportų ir Jųs galite gerai važiuoti į Lietuvą per geriausias linijas.

Ateikit arba rašykit į mus, o męs Jums patarnausime geriausiai.

MUSŲ BANKA YRA PO VALDŽIOS PRIEŽIURA.

KAPITALO TURIME DAUGIAU KAIP $6,000,000.00.

Ateikite ir susipažinkite su

Depositors State Bank

4633—37 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APTIEKORIUS ANT BRIDGEPORTO

VYRAMS IR SUAUGIEMS

Akiniai sukso rėmuose nuo $3.00 ir augščiau. Sidabro rėmuose nuo $1.00 ir augščiau. Pritaikome akinius uždyką. Atminkit: Galvos sopėjimas, nerviškumas, akių skaudėjimas, užvilkimas ir tt. yra vaisinis įvairių ligų, kurios gali buti prašalintos gerų akinių pritaikymu. Ištyrimas uždyką, jei perši yr skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sopa, jei blogai matai, jei akis slipsta, netęsk ligiau, o ieškok pagelbos aptiekoj, kur kiekvienam pritaikoma akiniai uždyką. Atmink, kad mes kostiam gvarantuojam akinius ir kiekvienam gerai prirenkam.

S. M. MESIROFF, Ekspertas Optikas.

Jei Jųs sergate ir reikalanjate patarimo arba vaistų, ateikit pas mane. Aš buvau aptiekorius Rusijoj virš 10 metų, Amerikoj 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAI. Galite gadaryti bile tokius rusiškus vaistus. Aš rekomenduoju tik GERUS daktarus. Aš esu čraugas žmonių.

S. M. Mesiroff, 3149 S. Morgan St., Chicago, Ill.

IŠTIKIMAS GYDYMAS
PASITARIMAS RUPESTINGAI SLAPTAS

DR. B. M. ROSS
Physician & Surgeon

Vyrų, kurie serga chroniškomis ligomis, kraujo užnuodijimu, inkstų, puslės šlapimo ir visomis privatinėmis ligomis.

35 So. Dearborn St., kampas Monroe St.
Crilly Building—ruimas 506. Imkite elivatorių iki 5-tų lubų, Chicago, Ill

DVIDEŠIMTS AŠTUONI METAI PRAKTIŠKO PATYRIMO

Valandos kasdien nuo 10 ryto iki 8 vak. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet. Utarninkais ir Ketvergaies nuo 10 ryto iki 4 val. po piet.

SERGANTI ZMONES

Gydoma chroninės ligos.. Pilna diagnoza Serum del privatiškų ligų. Francuziškų daktarų gydymas del Kraujo ligų.

Dr. J. Van Paing 2221 So. Kedzie Avenue Val. 1—3; 7—9 po piet

Mažojoj Lietuvoj.

Ką vokiečiai pasakojasi. "P. L. Balsas" rašo:

Visai įdomu yra žinoti, ką Klaipėdos vokiečiai apie musų krašto likimą per kalbas išplatina. Taipo išsitarė vienas valdininkas kursai iš "ištikimos versmės" esąs patyręs, kad Santarvė norinti musų Klaipėdos kraštą parduoti. Butent Vokietija norėtų jį vėl atgal gauti, ir įsiuliusi Santarvei 14 milijardų markių. Bet Lietuvos valdžia buk daugiau įsiuliusi ir del to dalyko dar derybos tebeeinančios. Bet jiegu kraštas ir prie Lietuvos prieitų, tai pagal ano valdininko išsitarimą urėdiškoji kalba menkiausiai dar 10 metų palikšianti vokiškoji. O toliaus eina kalbos, kad Makensenas vokiečių karvedys, esąs prie bolševikų ir gelbąs Lenkus apkarčiauti. O kad tie busią nuveikti, tai mažosios tautos sugriusiančios. Taip tai tos kalbos. Bet kad atsiminam, kokios paskalos jau buvo apie lietuvius ir Klaipėdos kraštą išperėtos, tai reikia tiktai dyvytis kokiomis įmonėmis anie vokiečiai bando save ir kitus žmones klaidinti. Nereikės nei Makensen'o nei Golco, o jie ir ne apsuks svieto nusidavimus pagal savo smuiką.

Karo imtinių vargai. "P. L. Balsas" paduoda šitokią žinutę:

Du lietuviai, vienas nuo Kretingos, antras iš Šiaulėnų, kuriuodu lig šiol vis dar vokiškame sugavime buvo, parėjo vakar šičion į Lietuvos konsulatą, jeib leidimą per rubežių išsipra šytų, ir į savo tėviškę grįžtų. Jie parėjo iš Meklenburgo ir buvo iš ten pabėgę. Nuo Stetyno lig Piliavos važiavo jie garlaiviu. Kadangi jie pinigų pristoko, ėjo nuo Piliavos lig Karaliaučiaus pėsti. Ten nebeturėję jie nieko valgyti ir buvę labai pavargę. Ėję į komandanturą ir vėl norėję duotis, kad juos suimtų. Bet Karaliaučiaus komandantas buvęs geras vyras, susimylėjęs ir leidęs juos Karaliaučiuje tris dienas pasisilsėti, aprupinęs su valgiu ir popieriais, kad jie nekliudomi lig šičion parvykti galėjo. Dabar jie bus bene prie savo namiškių. Tarp kitko papasakojo jie, kad dar daug sugautų lietuvių Vokietijoj laikomi. — Mums visai nesuprantama, — sako P. L. Balsas, — kadėl Lietuvos piliečiai vis dar Vokietijoj laikomi? Kodel neleidžia Vokietija juos namo? Todel turėtų ir Lietuvos valdžia pasirupinti, idant žmonės po taip ilgų metų vėliai į savo tėviškę sugryšti galėtų. Mes gaunam vis dar prierašų nuo Lietuvos belaisvių, kurie sakos, niekaip negalintįs pasiliuosuoti iš sugavimo.

Tilžėje dienraščių ėjęs "Rytojus" nuo liepos 16 dienos š. m. virto savaitininku.

["Rytojus" spausdinamas gotiškomis raidėmis. Pradėjęs eiti savaitraščiu, tilžiškis laikraštis padarė ir mažą reformelę savo rašyboj: vietoj kiekvieno paprasto daiktavardžio pradžioj (sakinio viduryj) dėjus didžiąją raidę — kaip vokiečiai kad daro, — bus dabar dedama mažoji. Tai ir gerai. Tą patį turėtų padaryti ir klaipėdiškis "Prusų Lietuvių Balsas", taipjau ir visi kiti gotiškasias raides tebevartojantys Lietuvos Prusų krašto spausdiniai].

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Latvija.

Girių degimas. — "Jaunakas Sinas' pranešа, kad Vindavos apielinkėj buvęs didelis girių gaisras. Sudegė apie šimtą dešimtinių girių ir kitokio turto. Kadangi ugnies gesinimas dabar labai sunku, tai Liepojaus valsčiaus valdyba prašė Vidaus reikalų ministerijos, kad ligi lietaus pradžios sustabdytų visą gelžkelių susisiekimą, nes nuo garvežimio kibirkščių ir ugnis atsiradus.

Rygos gyventojų skaičius.— Šių metų birželio 15 dieną Rygoj buvo gyventojų, be kariuomenės viso tik 174,125, tai yra keturiais šimtais tukstančių mažiau negu buvo pereitų metų sausio mėnesyy. Tatai aiškinama nepaprastu darbininkų skaičiaus mažėjimu, nes del stokos darbų Rygoj dabar vasaros metu, darbininkai išėjo į kaimus laukų darbų dirbti. Lig karo Rygoj buvo 510 tukstančių gyventojų.

Redakcijos Atsakymai

N. E. W. Assn. Rezoliucijos Komisijai, Waterbury, Conn. — Jusų rezoliucijos nedėsime, kadangi ji yra šmeištas ir melas nuo pradžios iki galo. Protestuodami prieš Lietuvos Sunų Draugystę, Jųs mėginate pateisinti lietuvių streiko komitetą ir str. presos komisiją, kurie apšmeižė drg. Tamą Matą, bet juk pati str. presos komisija savo pranešime tilpusiam "Laisvės" 164 num., prisipažino, kad T. Matas buvo neteisingai apskelbtas "streiklaužiu". Kada po šito atsišaukimo Jųs vis dar tvirtinate, kad T. M. esąs "streiklaužis", tai Jųs aiškiai parodote, kad Jums rupi ne tiesa ir ne strekininkų labas, o visai kas kita. Turime pastebėti, kad prieš drg. T. Mato apšmeižimą užprotestavo ne tiktai augščiau minėtoji draugystė, o ir Waterburio L. S. S. kuopa ir taip pat Waterburio draugijų sąryšis. Taigi visuomenė jau žino tiesą, ir Jums, gerbiamieji, nepavyks apmonyti žmonėms akis!

AUKA LIETUVIAMS

Aš matydama, kad lietuvių scena atsilikus labai toli nuo kitų tautų, įsteigiu Dramos Kursus Dykai. (Dramatic Art) lošėjų mokyklą. Bus mokinama mimikos lošimo gilaus kvėpavimo, gramerofkos ir balso nušaukimo. Nevien kad bus mokinama tikrojo scenos meno, bet čia pat turint Teatrą, bus leidžiama praktikuotis lošti. Tuomet bus galima daug geriau išmokti pri prasti prie publikos ir greitai palikti artistais. Mokytojaus gerai visiems žinoma ponia Dundulienė. Komplimentuoti M. Dundulienę nematau reikalo, nes ponia M. Dundulienė jau nuo daug metų yra žinoma netik Chicagos visuomenei, bet ir apie linkėje kaipo sumani ir gabi scenos vedėja. Kursų užsiregistravimas prasidės nuo 6 iki 21 šio mėnesio (Rugpiučio). Norintieji užsiregistruoti, kreipkitės: 3548 S. **Halsted St.** ant antrų lubų Klauskite Misevičiutės.

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampas 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—9 vak.
Phone Canal 257

Telefonas—Boulevard 9199
DR. C. KASPUTIS
—Dentistas—
3331 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos:—
9—12 A. M. 1—5, 7—8 P. M.

Lietuvių Rateliuose

"TAI BUVO PIKNIKAS".

Visi Naujienų prieteliai buvo Gardners darže.

Grįžtame namo — iš Naujienų pikniko. Sušilę, pavargę, nusidirbę. Vos bepasivelkame.

Fu, tai šutina! — skundžiamės.

Pro mus praužia burys smagių naujieniečių.

—Aida! Pasiskubinkime, tie Gardnerio uodai stačiai be mieleširdystės...

— Begėdžiai... piktai protestuoja jauna panytė. Žiurėkite — mano kaklas, mano rankos... A tiš, a tiš! Tiš!..

Ir jie nuužė — su visais Gardnerio uodais.

— No, never agėn! — piktai kalba mano prietelis X.—Sekamais metais Naujienų piknike nebedirbsiu — never agėn...

— Aš taipgi.

— Ir aš.

— Aš.

— Aš...

Mums begalo pikta. Nuo ankstaus ryto iki vėlaus vakaro dirbome, atsiprašant, kaip tie...

Ir nieko daugiau nematėme ir negirdėjome, kaip tik mišką ištiestų rankų ir vis tą patį kartojimą.

— Sei, mister, duok man,

— Drauge, man.

Man, man, man, man...

Nematėm-negirdėjom nė programo ,nėgi turėjome progos paužti su visada smagiais naujieniečiais. Žinome tik, kad ten kalbėjo d. P. Grigaitis, dainavo socialistų vyrų choras, Pirmyn choras, vyrų shoras ir dagi žydų socialistų "Singing society".

O mes turėjome dirbti kaip tie...

No, never agėn...

Einame ir skundžiamės del savo bėdų. Vel naujas burys naujieniečių. Ir tarytum pasityčiojimui iš tų musų bėdų jie dainuoja:

— Broleliai jaunieji —namo, namo! ..

Davėme jiems kelią. Ėjo ir nuėjo. Mano prietelis X pridėjo ranką prie kaktos ir tarė:

— Duodu įnešimą atsisėsti...

Paremti gerojo prieteliaus įnešimą nebereikėjo. Aš pats pir masai atsisėdau.

Naujas burys naujieniečių. Jauna panytė savo kavalieriui duoda šitokį "priklodą":

— Si, Maikiuk, ar aš nesakiau? Čia tai buvo piknikas. Netoks kaip kad tenai butų buvęs...

Kavalierius norėtų atsiremti, bet panytė jį perkerta:

— Žinau, žinau — nebekalbėk! Tu vis savo kalbi. O ką, ar ne gerai kalbėjo Grigaitis, ar ne gerai dainavo chorai? Buvo ko pasiklausyti. O kiek to svie telio — tarytum visa Chicaga suvažiavo... Aš sakau, kad nau jieniečiai orait ir dacol!

Mano prietelo X. veidas iškarto nušvito.

— Tai, vadinasi, naujieniečiai orait — duodu įnešimą atsistoti.

Paklausėme jo. Norėjome pasivyti šauniąją naujienietę ir labai, labai padėkoti. Padėkoti ir pasisakyti kadir mes esame naujieniečiai, taigi orait — dirbsime ir sekamais metais...

Niekas neišėjo. Turėjome duoti kelią dar vienam buriui naujieniečių. Čia buta ytin "margo svietelio". Budri ausis suklausė sekamų "debatų":

— Tai faktas, jie — socialpatriotai. O ką reiškia tie automobiliai? Pilną daržą prigru do jais — nė praeiti...

Kažkas iš burio didžiam "teorininkui" įkirto:

— O žmonės, žmonės ar suskaitei?

— Septyni broliai mie—

Bury pasigirdo traškaus juoko.

—Pridėk prie tų septynių dvi ripkuti ir tada padaugink ant septynių!

— Šia popiera!

— Šia penselis!

Vienas naujienietis pasigailėjo to bėdon papuolusio "teorininko" ir tarė: Et, ką jus, — dabar tamsu,, skaitliuoti negalima...

Vėl juokas. Ir mano prietelis X nebesusilaikė. Nusikvatojo ir visa gerkle sušuko:

—S-o-c-i-a-l-p-a-t-r-i-o-t-a-i!...

Budrusis "teorininkas" tuoj susirado mano prietelį ir atsidėkojo:

— Taip, drauge, tikra tiesa — socialpatriotai.

— Ir tas Grigaitis,—tęsė prietelis X.

— Žinoma.

— Ar girdėjai, ką jis nupasakojo apie lenkus?

— Žinoma, kaip tikras šeidemanas.

— Jis sako, kad bolševikai padarė taiką su Lietuva ir kraustosi iš Vilniaus.

—Melas! Ar tamsta skaitei Laisvę? Lietuvoj gyvuoja sovietų respublika, matai!

—Jis sakė, kad bolševikai gerai daro duodami į kailį lenkų šlėktai — socialpatriotas!

—Noseri, drauge, tai orait. Ir aš plojau.

—Jis sakė, kad bolševikai nori taikos.

—Hm, sakė.

—Jis sakė, kad "alais" negalės padėti lenkų šlėktai.

—Šiur, tiesa kad negalės.

—Jis sakė, kad "alais" darbininkai nenori karės.

—Šiur, šiur.

—Jis nurodė, kad tai yra socialistinio judėjimo davinys.

—Šiur, šiur.

—Jis sakė, kad mes privalome organizuotis ir žiurėti, kad ateity tokios skerdynės nebepasikartotų.

—Žinoma.

—Vadinas, jis sakė tiesą.

—Noseri. Jis socialpatriotas, Šeidemanas. Jis niekuomet nesako teisybės...

Naujieniečiai ėmė garsiai kvatoti. Kvatojo ir mano prietelis X. Didis "teorininkas" susiprato, kad jisai tapo pagautas į sląstus, ir nučjo savais keliais.

Mumyse gi dingo visas nuovargis. Nė vienas nesigailėjome, kad mums taip sunkiai teko dirbti. Dirbti musų Naujienoms, kurias remia visi išmintingi, apsišvietę lietuviai darbininkai. — **Tipu-Tapu.**

Tel. Yards 6492

AKUŠERKA A. SHUSHO

Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūriu ligonę ir kudikį laike ligos.

3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Canal 6222

DR. C. K. CHERRYS

LIETUVIS DENTISTAS

2201 W 22nd & So. Leavitt Sts.

CHICAGO.

Valandos: 9:30 ryto iki 12 dieną. nuo 1 po pietų iki 9 vakare

Telefonas Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvis Dentistas

10801 S. Michigan Av., Roseland

Valandos: 9 iki 9 vakare.

WEST SIDE

Iš LSS .22 kp. veikimo. — Paskyrė 50 dol. Sąjungos reikalams; 10 dol. paaukojo parėmimui drg. Perkuno.

Po to, kada vietos LSS. 22 kuopa, atsikratė "buvusių žmonių," jos veikimas ir vėl ėmė stiprėti. Iškarto reorganizuoton kuopon įstojo apie dvidešimt draugų. Tai nedidelis burelis. Bet darbo jie paveikė daug. Ir tai del tos paprastos priežasties, kad draugų energija, jų laikas nebereikėjo eikvoti bergždiems ginčams su "buvusiais žmonėmis." Vietoj ginčų dabar draugai ėmėsi savo organizacijos darbo. Pirmoj vietoj teko pasidarbuoti, kad sustiprinus kuopos iždą. "Buvusieji žmonės" jį "išgrandė" —kiek tik jie galėjo Persiorganizuojant kuopai jos iždė buvo daugiau kaip penkiasdešimts dolerių. Bet pinigus laikė savo kišeniuj buvęs jos iždininkas, kuris nuvažiavo su "komunistais." Prašyta jo gražumu — nedavė; norėta pareikalauti teismo keliu, bet nebereikalauta. Tai delto, kad Frainos draugai iš justicijos departamento tuomet buvo surengę medžioklę ant "komunisty." Nenorėta todel, kad tuli rėksniai gautų progos šaukti, jogei socialistai juos įdavinėja. Todel draugai numojo ranka. Numojo, nors ir žinojo, kad nusineštieji pinigai nebus atiduoti dagi pačiai "komunistų" sektai.

Taigi vietoj tąsytis su "buvusiais žmonėmis" draugai stvėrėsi darbo. Buvo Socialistų Presos piknikas, buvo vėliaus kitas piknikas Gardners darže. Tie parengimai kuopai davė netoli du šimtu dolerių. Vadinas, kuopos iždas jau sutvarkyta. Galima dabar galvoti apie tai, kaip jį sunaudojus musų organizacijos reikalams — agitacijai, sutvarkymui LSS. centro reikalų ir tt. Tatai jau pradėta daryti. Rugpiučio 1 d. įvykusiame kuopos susirinkime įvairiems musų organizacijos reikalams paskirta daugiau kaip septyniasdešimts dolerių. Taip, nutarta paskirti-paskolinti penkiasdešimts dolerių musų organizacijos (LSS.) centrui. Beto nutarta paaukoti dešimt dol. parėmimui drg. Perkuno kuris, delei ligos, dabar yra sunkiame materialiniame padėjime. Apie keturiolika dolerių paskirta nusipirkimui tam tikros literaturos — anglų ir lietuvių kalba — rinkimų kampanijai vesti.

Sekamą nedėldienį, rugpiučio 15, kuopa (kartu su keliomis kitomis LSS. kuopomis) rengia dar vieną pikniką Černausko darže. Tai, tur but, bus paskutinė šią vasarą pramoga. Jeigu bus kas rengiama, tai, gal but, tik draugiškas išvažiavimas. —**Westsidietis.**

CICERO

Iš Draugystės Lietuvių Mylėtojų darbuotės.

Draugystė Lietuvos Mylėtojų yra susitvėrusi gruodžio 3 d., 1905 m. Jau penkiolikti metai baigiasi, kaip ši dr-stė kviečia savo globon lietuvius; šelpia ligoję arba nelaimės ištiktus savo narius; aprupina ir suteikia tinkamą patarnavimą mirusiems nariams. Gyvavo ir dabar gyvuoja puikiai, ir kaip turtu, taip ir nariais auga didyn. Narių skaičius šiais metais yra 250.

Liepos 25 d.,G. Chernausko darže įvyko D. L. M. piknikas, kuris pavyko visais atžvilgiais. Šiame piknike buvo teikiama garbės ženklai-žiedai nariams, kurie per 10 metų nesirgo ir neištraukė jokios pinigiškos pešelpos iš draugystės iždo. Garbės nariais patapo ir gavo skiriamas dovanas šios ypatos: P. Kaveliuskas, J. Sruoginis, P. Ruppšis, J. Daukšas, F. Statkus, J. Mažintis, K. Žilevičia, J. Jocius, J. Vilkelis, J. Petraitis, J. Simonaitis, A. Jaras, J. Šukis, K. Ališauskas, J. Valaitis, F. Zajauskas, K. Kakanauskas, F. Barčius, M. Ditkus, P. Slančauskas, P. Nakrošas, L. Valentinavičia, S. Feiza. Viso dovanas gavo 23 nariai.

D. L. M. yra pirkusi L. L. P. Bonų už $150.00.

Draugija norėdama dar daugiau sutraukti lietuvių į savo burį numažino įstojimo mokestį; įstojantis į dr-stę iki Naujų Metų mokės tiktai vieną dolerį. Susirinkimai įvyksta kas 2-rą ne dėldienį kiekvieno mėnesio, 1-mą val. po piet, Onos Tamuliunienės svetainėje, 1447 So. 49-th Ave. — **Koresp.**

LIETUVIAI SALIUNININKAI PRIGAUTI ŠULERIŲ.

Pirko degtinės už $10,000, bet jos negavo.

Nuo įvedimo visuomeniniosios prohib. veikiančios įvairios šulerių šaikos, kurios išviliojo iš saliuninkų šimtus tukstančių dolerių, žadėdami pristatyti degtinės, kurios jie niekad nepristatė, neaplenkė ir lietuvių saliuninkų. Jų aukomis patapo keli Bridgeporto lietuviai saliuninkai, kurie tiems šuleriams sumokėjo mažiausia $10,000.

Tai išėjo į aikštę užvakar, kada lietuvis saliuninkas Joseph Leppa, 3204 S. Halsted St., pasiskundė Deering stoties policijai, kad iš jo ir jo draugų žulikai išgavo $10,000 ir niekad degtinės nepristatė. Jis viso tos degtinės išgeręs tik vieną stiklelį. Brangus stiklelis — $10,000. Pats Leppa prakišęs $3,500 savų pinigų.

Lieppa šitaip pasakojo apie tą atsitikimą:

"Aš norėčiau tą visą atsitikimą užmiršti, bet aš prakišau $3,500 ir pasakysiu tik tiek: Per eitą savaitę į mano saliuną atėjo keturi žmonės ir pasisakė, kad jie turį daug degtinės pardavimui po $70 už "keisą", bet kad aš turiu pasišaukti savo draugus ir susidėjus ją nupirkti. Jie pasisakė pardavinėję degtinę policistams ir įvardijo nekuriuos man pažįstamus policistus, taip kad aš maniau, jog viskas yra gerai.

"Keletą dienų vėliau jie nusivežė mane į Price saliuną, 1183 S. State St. Jie nusivedė mane skersai Roosevelt (12 gatv.) kelio tiltą ir parodė man troką. Aš išgėriau iš degtinės bonkos ir ji buvo gera. Jie sakė, kad trokas yra prikrautas degtinės, tik man reikia užmokėti pinigus, grįšti atgal į savo saliuną ir laukti.

"Aš dar ir dabar tebelaukiu, bet degtinė dar neatėjo."

Leppa įvardijo ir kitus saliuninkus, kurie prisidėjo prie to pirkinio, bet kiti saliuninkai užsiginą. Tik Peter Kiras, 3258 S. Union Ave. pripažino "pasko linęs" Leppai $1.000. "Mildos" saliuno, 3138 S. Halsted St., savininkas taipjau prisipažino, kad jis tapo prigautas, bet jis nenoris, kad kas jį "baderiuotų" — jis visa tai noris užmiršti.

Policija mano, kad ne jie vieni tapo prigauti, kad yra šimtai kitų saliuninkų, kurie tokiu jau ar panašiu budu pražudė savo pinigus. Tik kiti saliuninkai nenori skųstis policijai apie prisigavimą, bijodamies pakliuti bėdon už bandymą pirkties degtinės.

Manoma, kad nuo įvedimo prohibicijos vien pietvakarinės miesto dalies saliuninkai pražudė įviairiose žulikystėse mažiausia $200,000. Taip nukentėjusių esąs daug svetimtaučių saliuninkų. Bet pasiskundimų apie tos prigavystes nėra — policija kartais nugirsta apie tai, bet niekas vistiek neateina skųsties.

Daug saliuninkų prigaunama sekamu budu: atgabena statinę degtinės, paragauja — gera degtinė. Bet paskui pasirodo, kad prie kamščio buvo pastatyta tik viena bonka degtinės, o likusios dalis statinės — vanduo. Yra ir daugelis kitų panašių budų prigavysčių.

Pašto ofiso klerkai prieš Burlesoną.

Chicagos pačto klerkai nemano pasiduoti Suv. Val. pašto viršininkui, Burlesonui, jie tvirtai stovi prieš apkaltinimą 11 pašto darbininkų, kurius ponas Burlesonas nori prašalinti iš darbo. Nedėlioj 600 klerkų Princess Teatre surengė masinį susirinkimą, kuriame buvo išneštos rezoliucijos, pasmerkiančios pašto viršininkus už sauvaliavimą ir reikalaujančias įsteigti apeliacijos teismą į kurį civiliai pašto tarnautojai reikale galėtų kreiptis.

Pabaigoj susirinkimo Oscar F. Nelson, vice-prezidentas Chicagos Darbo Federacijos ir buvusis prezidentas Nacionalės Pašto ofiso Klerkų, užlipo ant pagrindų ir tarė:

"Maršuokime pro Federalį Namą ir parodykime savo pasipiktinimą prieš menkos verties pastangas, kad pašalinus tuos vienuoliką darbininkų del pareiškimo savo neužsiganėdinimo."

Paroda tuoj buvo surengta ant Jackson bulvaro pro Federalį Namą. James S. Jamison, buvusis prezidentas Chicagos lokalo, veikė už maršalą. Parodoj dalyvavo Butler, Nelson, Luther C. Steward, prezidentas Nacionalinės Federacijos Federailų Darbininkų; Gilbert E. Hyath, nacionalis prezidentas Krasos Krerkų Unijos ir kiti.

"Pašto ofiso departamentas terorizuoja, norėdamas jums atkeršyt už pasakymą tiesos," tęsė nacionalis prezidentas Hyath: "Ar gali toliau tęstis despotizmas Pašto departamente? Ar gali išrinktas Suvienytų Valstijų prezidentas sutverti tokį carą, kaip Burlesonas?"

Pamatysime kaip visa tai užsibaigs. Ar neprisieis ponui Burlesonui nusilenkti prieš organizuotus darbininkus.

Banditas pašovė motormaną.

Panedėlio rytą ant bėgančio Western ave. karo ištiko dvikova tarp policmano ir bandito. Apie 2:15 ryte policmanas James Flynn patroliavo Hogan bulvaro ir Western ave. apielinkėj, kuomet pas jį atbėgo užduseş žmogus ir tarė: "Aš ką tik likau apiplėštas ant gatvės, pusę bloko nuo čia. Keturi vyrai užpuolė mane. Aš manau jie įlipo į karą."

Western ave. karas iš lėto važiavo ir policmanas pasiginęs įšoko į jį. Kare buvo apie 20 pasažierių. Vienas žmogus apsisuko karo fronte ir išsitraukė revolverį. Policmanas pradėjo šaudyt. Banditas atsakė šuviais. Pasažierius apėmė panika. Iššauta apie 12 šuvių. Motormanas Pavel pavojingai pašautas į krutinę. Banditas šaudydamas atbulas prisiartino prie išlaukinių karo durų atsidarė jas ir pabėgo, nesužeisdamas. Bėgdamas banditas pašovė kitą žmogų, stovintį ant kampo Fullerton gatvės. Policmanas išliko nesužeistas.

Garrity areštavo 4 "raudonuosius."

Chicagos policijos viršininko kampanija prieš Komunistų Darbo Partiją ir kitus raudonuosius davė negirdėtų pasekmių praeitą nedėldienį. Keturi "raudonieji" tapo sučiupti parengtam piknike ant Fifth ir North gatvių, Maywoode.

Areštuotieji esą tikrojo plauko raudonieji. Jie pasisakė esą: AlexGreschuvick, George Chmel, Gabriel Sdearoduke ir William Corco. Trįs jų uždaryta Maywoodo policijos stotyj. Corco, kuris pasisakė gyvenąs ant 1134 South California gatvės, liko atgabentas Chicagon į detektyvų biurą ir greitai gausiąs pasimatyti su federaliais viršininkais.

Numetė bombą.

Nežinia kas vakar naktį numetė bombą į kiemą juodveidžio, William Jackson, 446 E. 46-th pleiso. Jokių nuostolių nepadaryta. Jacksonas buvo persikėlęs į tą vietą gyventi dvi savaiti atgal.

Apiplėšė aptieką.

Vakar naktį, kuomet aptiekorius Henry J. Krueger, 1438 E 57 gatvės, rengėsi uždaryti savo aptieką, du plėšikai užpuolė jį ir pačmė iš saugiosios šėpos $400 nusinešė.

Federalės Agenturų Kompanijos

PINIGŲ TIKRAS KURSAS

ŠIANDIE, AUG. 10, 1920. Pinigai dėl siuntimo į užsientus su pasiuntimo kaštais stovi šiaip:

LIETUVOS 100 auksinų $2.50
LATVIJOS 100 markių $2.50
VOKIETIJOS 100 markių $2.50
LENKIJOS 100 markių $0.45

Draftais 5 nuošimtis mažiau. Mainant pinigą į pinigą 30 nuošimtis daugiau. Pinigai aplaikyti per laiškus liekasi pasiųsti į Europą tą pačią dieną pagal tos dienos kursą. Pinigus siunčiam į visus Lietuvos kraštus.

FEDERALĖ AGENTURŲ KOMPANIJA.

666 W. 18th Street, Chicago.

Malorius

(Painter)

Malevoju, popieruoju ir darau visokius pagražinimus.

Imu visokius darbus į štorus, teatrus, bažnyčias ir visokius namus. Duodu geriausį patarnivimą su žemiausiom išlygom. Už išpopieravimą kambario imu $8.00 ir augščiau su savo popiera. Dirbu visose dalyse Chicago.

J.S. Ramančionis

3641 S. Union Ave.,
Tel. Drover 1566.

Jaunuolis prigėrė.

Jonas Pablowski, 17 metų amžiaus, 3707 Soutporth St. nedėlioj beplaukiodamas ežere prie Grace gatvės pakrančio prigėrė. Jis pasinėrė iš laivelio ir nepajiegė atplaukti atgal į jį. Jo lavonas buvo nugabentas pas graborių Foley, kur jo brolis pažino jį.

Nepristatyti laiškai.

Žemiau paduodame sąrašą laiškų, atėjusių iš Europos; del negero adreso, paštas adresatų nesuranda. Kam tie laiškai priklauso, tegul kreipiasi į vyriausįjį paštą, Clark ir Adams gt. Reikia klausti prie "Advertised Window" (lobėj nuo Adams gatvės), pasakant laiško numerį. Laiškus paštas laiko tik keturioliką dienų nuo paskelbimo.

901 Adomaitis Jacob
902 Augustinowicz Ludwik
903 Andrunas John
904 Anzulas Frank F.
905 Apelokas Josef S.
925 Bauzauski Adolf
926 Baros Mike
936 Cenzemius Victor
938 Danbesus John
939 Daukšas F.
941 Domaska Antanas
944 Dragos John
948 Endrijauskis Alexs
950 Gilwidaus Stanislovas
971Gudziunas Paul
972 Sustis Antone
992 Jencus Jos.
994 Jokubauskienė Marijona
995 Jankauskis K.
996 Jucienė Julijona
1000 Kacirelis Frank
1002 Kenawerskis Anton
1003 Karklelis Andrej
1007 Kentra Uržulė
1008 Kepolis Joe.
1009 Kiella Antanas 2
1015 Kodes John
1027 Kukucionis Kazimir
1031 Kulevicze Aleksandra
1032 Kuras Zorin
1039 Liakas Antanas
1049 Mantrimas Antanas
1051 Markus Peter
1061 Mikšunas Vincentas
1062 Milas Powel
1063 Milojkienė Kazimiera
1064 Miliauckas Kazimieras
1072 Masteikis Antanas
1074 Norvas Mek.
1076 Nawekas Paulina
1080 Norvaišas Vincentas
1086 Opolskis Wladislovas
1088 Paularykas Pitri
1090 Peleckis Wisut.
1097 Presaitys M.
1105 Repšis Tony
1110 Rupšlakis Juzepa
1111 Ruszas George
1113 Ruzenas Kazimieras
1117 Sagastas Petras
1125 Shadku N.
1128 Sipaitis Juozaras
1137 Spychatausis Josef
1138 Stakeliunas Aleksandras
1149 Stukas Jonas
1161 Urbonas Beliulaus
1163 Valiulis Emelija.
1169 Venasus Jonas.

JUST KIDS—THAT STRAY DOG! By Ad Carter

LITTLE JULIUS SNEEZER BY BAKER

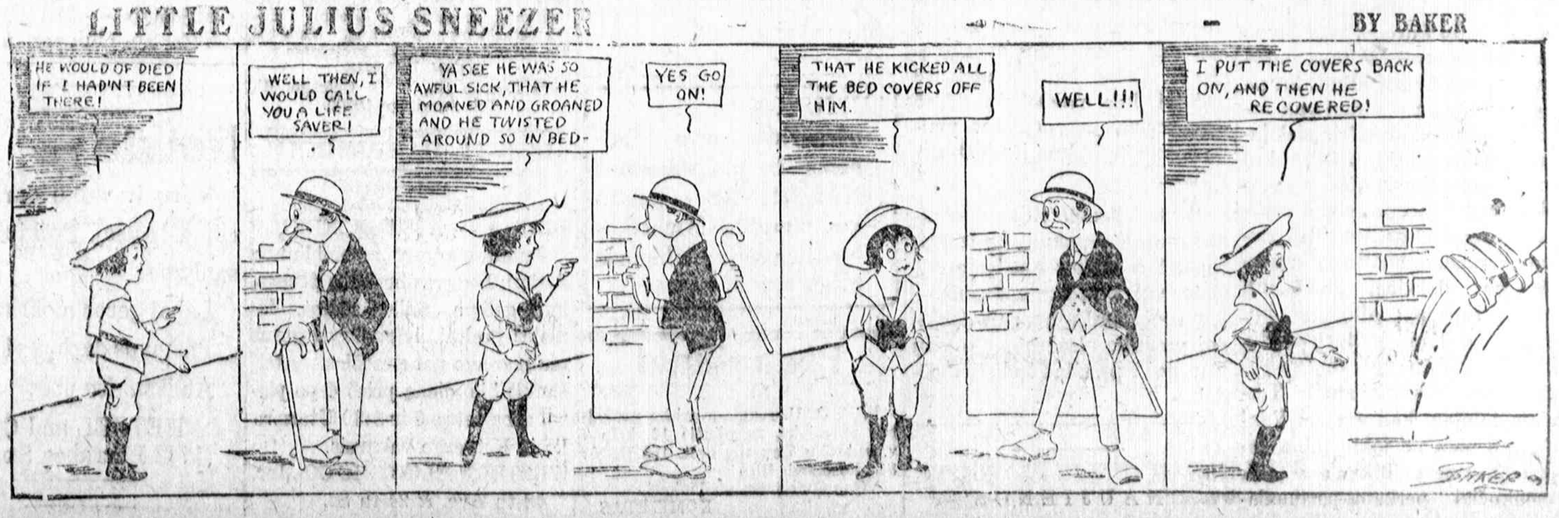

Amerikos materializmas.

Rašo W. O.

[Iš vilniškio "Echo Litwy"]

Žmonės savo prigimčia turi palinkimo stengtis del viršenybės. Visa, kas gyvas, stengiasi kits kitą pralenkti. Augštyn ar gilyn, dešinėn ar kairėn —visitek, by tik turėjus viršų ant kitų. Tasai palinkimas lenktyniuoti žmonijos istorijoje lošia labai svarbią rolę, nes jis neleidžia jai sustoti, susilaikyti nuo pažangos.

Tečiaus, išskiriant sustojimą ir mulvėjimą, kartis stengiamasi del viršenybės įgyja visai juokingų arba liudnų formų (pav. jeigu du kupriai niaujasi del to, katro jųdviejų kupra didesnė; arba jeigu dvi prostitutės ginčijas ligoninėj del to, katra jųdviejų daugiau laimėjus ir t.t.), o dažnai ir visai kvailų. Stengimąsi del viršenybės reikia pavadinti kvailu, jeigu jis remiasi dalyko nepažinimu, sekliu apie jį sprendimu, bėgamuoju įspudžiu, laikraštiniu pliauškimu arba gatvine forma.

Visa kas gali but siekiamasis stengimos del viršenybės tikslas: valstybės jiega, tautos genius, mokslo laimėjimai, dailės kuryba, kariuomenė ir laivynas, kaimas ir miestas, šalies dailumas ir moters gražumas, rožių ypatingumas ir galvijų veislės tobulumas, ir t.t. ir t.t. Nenuostabu todel, kad ir žemės dalys eina rungčioms su kit kita.

Tyli juodoji Afrika; nejudoma pasilieka kol-kas Azija; palengva paskui savo pamotę-Angliją žygiuoja mažiausiasis, bet labai pažangiai valdomas kontinentas — Australija; bet užtai nuo senai jau eina įdomus ginčai tarp senosios Europos ir naujosios pasaulio dalies — Amerikos. Europa prikaišioja Amerikai materializmą.

Ne prieš kokį-nors tribunalą, bet in foro publico skelbta iki šiol senajame kontinente mintis, kad Amerika tai šalis iki kaulų smegenų persisunkusi materializmu, o amerikiečiai—patys materialistai. Ir tas amerikinis materializmas tai esąs kažin-koks ypatingas, kraštutinis, toli, žinoma, blogesnis už europinį materializmą. Krovimas materialinių lobių, besivijimas paskui dolerį tai esą kiekvieno apskritai paimto amerikiečio ideologijos pradžia ir pabaiga.

Tokią nuomonę apie Ameriką skleidė visur Europoj tiek spauda, tiek mokykla, tiek literatura. Argi todel reikia stebėtis, kad tokia pažvalga virto čia kone dogmatu, nepaabejojamu daiktu. Be galo objektingu žmogum buvo laikoma tas, kas pasakęs aitrią ir smerkiamą pamokslą apie Amerikos visuomenės materialistinumą savo širdies kiltumų tiekės dar pripažinti, kad visas Am. idealizmas apsireiškiąs vien tik statymu "skai-skrėpėrių" — savo augštumu debesis sickiančių triobesių, — mėgimu nepaprastu greitumu važiuoti gelžkeliais, barstymu kartas nuo karto nuo miliardierių stalo kokios saujos trupinių — pinigų švietimo ar labdarybės tikslams... Amerikos materializmas buk esąs keliamas "tarptautiniu cinizmu," ne taip kaip Europa, kuri savuosius tokius apsireiškimus moka paprastai gėdingai slėpti. Su pasigailėjimu buvo cituojama žodis "commercialism" ir sielojamosi del dvasinės Amerikoj kultūros nupuolimo. Kiti, naivesnieji, laukė turbut veikiai įvyksiant kriziui, kur Amerika, reikalo verčiama, užmiršus ir savo Monroe dokriną, turėsianti prašyt Europos laikraštininkų, prof. ir kitų kulturtregerių, kurie ją galbėtų nuo amžino paskendimo materializme. Tikrinta taipjau, kad anapus Vandenyno nesą nė jokių pilno žodžio prasme politikų, o esą tik menkučiai perkami-parduodami "politicians" — politikieriai. Šaipytasi del ne taip, kaip Europoj, suprantamos demokratijos, kuri neva skelbianti neaprėbotą individualizmą. Iš lupų į lupas europiečiuose vaikščiojo pikti pašiepimai: "Aukso demokratai" ir "Sidabro republikonai"! Sugedimas apėmęs Ameriką nuo galvos iki kojų padų. Nelaiminga Amerika!

Žiurėdamas kritiko akimis į visus tuos niekinimus ir šmeižimus Amerikos ir visa, kas jos, — šlykščiausias tarptautinio del viršenybės stengimos pavyzdys, — neturiu taipjau nė jokio intereso Ameriką garbinti. Jos valstybinis aparatas ir visuomenės tvarka, be abejo, irgi niekados nebuvo be ydų, ir del jų savo kraštą mylintys Amerikos žmonės rimtai susirupindavo. Dėmime čia tik tą veidmainingą Europos statymąsi prieš Ameriką ir perkunijų svaidymą į amerikiečių materializmą. Prieš kiek metų Adolfas Nowaczynskis savo dar šiandie vertės turinčioj ir skaitytinoj satyroj, atkreiptoj prieš Didįjį Krokavą, išrodė veidmainingumą musų statymos prieš Ameriką. Bet jis, turbut, nemanė, kad senoji ir kulturingiausioji ir "idealistingiausioji" Europa surengs pasauliui 1914 metais baisiausią žmonių skerdynę! Nei to, kad per ilgą metų eilę pasaulis bus karo baisenybių regykla, o Europa ims merdėti ir nykti, išsunkus kraują iš savo gyslų. Nei to, jog ne kas kitas, kaip tapati Amerika mesdama, pagalios, savo karinį svarčių svarstyklėn, nusvers laimėjimų pasaulio demokratijos pusėn ir Vakarų Europoj padarys karui galą. Tą karą laimėjo, galima sakyt, materializmas — ne šiurkštusis, primityvis, bet tasgi darbštus ir jaunas materializmas, imponuojąs daiktan suburtaja žmonių mase, užgrudytaja raumenų jiega ir buklumu teikti ir aprupinti maistu ir amunicija. Prieš galingąjį Amerikos materializmą senoji Europa šiandie gali statyti savo muzikos kulturą, klasicizmą, intelektualizmą, agnosticizmą, nebaigiamus kulturos paklausus, dekadentizmą, modernizmą, fin de siecle, Mental-Kultur...

Amerikos materializmas, tai "interesavimos realybe," "gerbimas konkrečių nuomonių", žmogaus persisunkimas "idejomis visokias pilkas teorijas subardiuoti gyvenimui — gražiam, įtemptam, energingam gyvenimui" (Nowaczynskis). Amerika duoda žmonių pasišarvojusių darbui, praktiniam gyvenimui, — miklių, veiklių, kručių, greitų, sumaningų, vikrių, agresivingų mater-of-factmenų... (ibid.). Pridursime: ir gerų.

Iš idealizmo Europa, po visapasaulinio karo, rauda savo žuvusių milijonų vaikų ir baisaus išnaikinimo. Kad be to dar susirgo anemija, paliegimu, sugeibimu, senatve be laiko ir visokiomis kitokiomis ligomis, "sumaterialėjusi" Amerika karališku (jei pavartojus čia tokį nusenėjusį titulą) dosnumu ir dideliu švelnumu pasiskubino ateiti jai padėti, nešdama pagalbos visupirma suvargusiems vaikeliams, be skirtumo tikėjimo ir tautos. Taip, ačiu jankių ir biznesmenų pagalbai, išliks musų mylimieji vaikučiai. Kaip gera butų, kad valgant gautą iš Amerikos duonutę butų galima šiek tiek ir Amerikos dvasios įsigyti. Dabar Europa atsidurė padėtyj, kur maistas pasidarė tiek vertas, jog popieros pinigų kaina dagi tikrai išreikšti negalima.

"Materializmas", kurs alkanus papeni, plikus apdengia, silpnučius vaikus ant kojų pastato, sužeistuosius aprupina,— tegyvuoja amžių amžiais dėkingoj pasaulio atmintyj, o visų Europos pseudo-idealistų gėdai.—

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJIENOS"

Įvairumai.

Šuns testamentas.—1918 metais, didžiamjam karui dar besiaučiant, prie vieno didesnio vieškelio rado vieną mažą šunelį pakartą, kurs savo nasruose laikė šitokį rašytą testamentą:

Aš vargšas šunelis, margas, nuo gimimo dienos per 10 metų ištikimai savo šemininkui tarnavau, savo drabužiu, savo avaline, ne tik dienoms, bet ir nak tims. Algos neišsiderėdavau ir negaudavau nieko. Šiam karui ne del mano kaltės pakilus ir Vokiečiams pinigų pritrukus del tolesnio karo, pareikalavo ir už mano galvą 10 markių. Mano šemininkas budamas vargingas ir karo nuvargintas, kad vos vos valiojo už save užmokėti. Man nieks tam reikalui pinigų neskolino. Buvo žadėjusi man višta pagelbėti ir jau buvo pradėjusi sudedanti vienoj slaptoj vietoj kiaušių. Bet mano nelaimei, Vokiečių kareiviai juos atrado ir visus žalius išgėrė.

Nebebuvo kas toliau daryti. Nenorėdamas toliau savo šeimi ninką varginti,, nutariau čia pasikarti.

Bet nenorėdamas, kad del mano palaikų kitlių nesutikimų, padalijau savo likusį turtą šitaip: Savo odą aš paskiriu šeimininkui kailiniams; geldelę iš kurios aš ėsdavau, palieku šeimininkei mažiems vaikeliams šerti. Savo mėsą aš paskiriu alkaniems Vokiečių kareiviams konservams dirbti. Savo budelę ir patalines pavedu mano geradariai vištai kiaušiams dėti. O virvę, su kuria budavau pririštas, palieku Vokiečių kaizeriui karą pralaimėjus pasikirti.

Šį šunelį atrado Vokiečių kareiviai ir nugabeno jį su ženkleliu į komanadanturą. Šuo tapo pakastas, bet ženklelis parėjo į muzėjų.

Deportavimas indusų. — Iš New Yorko praneša, jog liepos 29 d. valdžia ėmus deportuoti visus indusus, kurie nelegaliai gyvenę Jungt. Valstijojse. Policija atgabeno į Ellis Island dvidešimts septynis indusus iš vakrų Pennsylvanijos kasyklų apskričių. Ellis Island valdininkai sako, jog šioje šaly esą apie du tukstančiai indusų ir kitų gyventojų iš neįleidžiamų šalių. Jie įėję į Jngt. Valstijas bę emigracijos vyriausybės leidimo.

Pastabėlės.

Frainos sekėjų organas Laisvė savo Zigzaguose agituoja už Lietuvos bonus! Klausykite:

"Vyrai, pirkite Lietuvos bonus, nes bolševikams pinigų reikia. Atsiminkite, kad jųs Lietuvos bonus pirkdami ne tik lenkus išvysite iš Lietuvos, bet ir bolševikams pagelbėsite Tarybų valdžią įsteigti Kaune".

Lietuvos Finansinei Misijai, suprantamas dalykas, nesvarbu, kokiais kamufležais kas agituoja už Lietuvos bonus, by tik ji kuodaugiau galėtų jų parduoti. Ji, be abejo, tik stebėsis, kad musiškiuos "komunistuos" įvyko toks staigus atvirtimas prie dvasios šventos — pardon — Lietuvos bonų. —**el.**

LIETUVON—
užrašykite savo giminėms ir pažįstamiems NAUJIENAS. — Lietuvos žmonės Amerikos Naujienas labiausia mėgsta.

Pranešimai

P. P. D. U. rengia svarbias prakalbas utarninke, rugpjiučio 10, kaip 7 v. v. brolių Strumilų svet. 158 E. 107 St., Roseland, Ill.

Visus Kviečiame atsilankyti.

KOMITETAS

NAUJIENŲ OFISE
Randasi blankos Socialistų Partijos Kampanijos Fondui. Draugai Darbininkai, pasistenkite kuodaugiausiai tų blankų paimti ir parinkti aukų tarpe savo draugų ir pažįstamų.

ROSELAND. Draugijų saryšio palaikančių viešąjį "Aušros" knygyną delegatų susirinkimas įvyks šiandien, rugp. 10 d., 7:30 val. vakaro, "Aušros svetainėj.

Draugijų delegatai malonėkitė atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarimui.
P. Grybas.

Bridgeportiečiams. Bendras abejų stočių Lietuvos Laisvės Paskolos bonų pardavinėtojų susirinkimas įvyks seredoj, Rugpjučio 11, 7 val. vak. Šv. Jurgio parapijos svetainėje, į kurį butinai turi atvykti visi paėmę knygutes užrašinėjimui L. L. P. bonų. Reikės pasitarti del tolesnio veikimo, kad greičiau galėtumėm baigti mums paskirtą kvotą ir kaip prisirengti prie sutikimo Lietuvos Missijos, kuri atvažiuos į Chicagą Rugpjiučio 15 d.
Bendra Stočių Valdyba.

Liet. Am. Rubų Išdirbimo B-vė rengia svarbias Prakalbas, Seredoj, rugp. 11 d. Jono Zeruolio Svet. 8134 Vincennes Av. pradžia kaip 7:30 v. v. Bendrove gavo Kablegramą iš Lietuvos nuo B-vės atstovų, todel yra svarbu išgirsti kiekvienam lietuviui kalbės Dr. A. L. Graičiunas ir Pir. A. Karsokas.

Kviečia Liet. Am. R. I. B-ve.

Pajieškojimai

Pajieškau Švietkų. 18 d. liepos 1919 m. vaikinas dirbo naktimis ant 2 floro prie Continental Can Co. ir ipuolė į elevatorio šaftą ir užsimušė į smert. Taigi, kurios moterįs dirbo tą naktį ant antro floro prašau meiliai kad atsišauktumėt ant adreso:
Mr. Ig. Bublis,
1959 Canalport Ave. Chicago, Ill

PAJIEŠKAU Vilimo Milkevičiaus, gir dėjau gyvena Detroit, Mich. Turiu svarbių žinių jam iš Lietuvos.
K. JURŠA,
4423 So. Wood St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo moteries Antaninos Kaščiukienės, kuri prasišalino nuo manes 16 d. Liepos, 1920 m. palikdama mane dideliame nuliudime ir varge su mažais vaikeliais, kurie labai išsiilgo savo motinos ir vis prašo kad mus mama pareitų. Nera kur vaikeliai palikti ir nera kam apžiurėti, Bronis ir Antositė labai nerymauja be motinėlės. Antasitė sako: Kodel kiti vaikai turi mamas, o musų, mama mus paliko ir apleido. Ar mes neverti mamą turėti? Mamyte sugrįžk, prašome mes jusų vaikeliai Bronislavas ir Antosite. Kas mus užaugins ir kas mus doros išmokins? Kada užaugins, kaip mes galėsime žmogui pasakyti kur mus mama yra? Mes, jusų vaikeliai, esame labai nuliudę ir prašome nuoširdžiai musų mamunyte, gimdytoja, sugrįžk pas mus ir užaugink mus ir pasigailėk mus siratų. Sunku labai mums augti be motinėlės, visi mus bara, visi mus skriaudžia. Kožnas sutvėrimas savo vaikelius gina ir augina, o kodėl musų mamunyte mus taip apleido?

Aš, jusų vyras Jonas Kaščiukas, meldžiu jus mano mylima Antosyte sugrįžti. Tave mylėjau ir mylėsiu, sugrįžk, viską dovanosiu ir taip sutiksiu gyventi pagal jusų užmanymą, jeigu nenorėsi važiuoti į Lietuvą tai pasiliksime čionai ir susitaikysm. Jeigu nemanai grįžt, tai meldžu duot man atsakymą ir įdėti savo antrašą, nemanyk, kad aš jusų jieškosiu, jeigu nenorėsi gyventi tai gailėsime gražiai susitaikinti, nes čionai nieką nepriversi gyventi. Dar pranešu jums, kad sunus Bronislovas labai susirgo ir nežinau ką reikės daryti, vis mamos pageidauja.

Mano antrašas:
Jonas Kaščiukas,
2617 W. 40th Place,
Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU Jono Vaitiekuno, iš Lietuvos pagjo Vilkmergės apskr., Anykščių parap. 9 metai gyveno Des Moines, Io. Norėčiau sueiti, turiu svarbų reikalą; malonėkit atsišaukti, busiu dėkingas.
ANT. KATAUSKAS,
1420 S. Union Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Kažimiero Juzeno, gyveno Hartforde, Conn., is Lietuvos atvaževo 1913 metais. Malonėkit jis pats atsišaukti, arba kas žino pranešti. Mano antrašas:
Joe Janašonis,
696 Webster Ave.,
Hammond, Ind.

JIEŠKO DARBO

REIKALAUJU darbo už šoferį (chauffeur) prie privatiškų šeimynų arba prie visokių biznių, kaip tai: bučernių, grosernių ir kitokių. Turiu keturių metų patyrimą. Kam tokis šoferis reikalingas, kreipkitės į
JOHN DAVNIS,
1625 Keenan St., Chicago, Ill.
Tel. Armitage 10100.

REIKIA DARBININKŲ
MOTERŲ

REIKIA — ASSEMBLERKŲ

Jaunų moterų assemblinimo darbui. Lengvas benčinis darbas, kurį galima atlikti sėdint, išmokti greitai ir padaryti gerus pinigus nuo pat pradžios. Atsišaukit bile dieną prieš 4 po pietų, arba tarpe 6 ir 8:30 Utarninko ir Ketvergo vakarais.
WESTERN ELECTRIC CO., Inc.
48-th Ave. & 24-th St.

REIKIA DARBININKŲ
MOTERŲ

REIKIA —

COIL WINDERS

Lengvas, čystas darbas ir pritraukianti mokestis. Merginos dabar čia dirbančios aplamai yra išdirbę tris metus. Juo ilgiau jos čia dirba, tuo geriau joms patinka. Pradinė mokestis yra $19.45 dieninėms ir $21.45 naktinėms. Šios mokestįs yra gvarantuojamos mokinanties, bet galite padaryti daugiau dirbant nuo štukių. Atsišaukite į musų ofisą bile dieną pirm 4 val. po piet., arba tarpe 6 ir 8:30 valandų vakare utarninke ir ketverge.

WESTERN ELECTRIC CO., Inc
48-th Avenue and 24-th St.

REIKIA —

POPIERINIŲ

INSULATORKŲ

Jaunų moterų operavimui mašinų apvyniojimui margą popierą apie čystą varinį dratą. Darbas yra lengvai išmokamas ir naujoms operatorkoms gvarantuojama 41c. į valandą, arba $20.45 į kiekvieną pilną sąvaitę. Į trumpą laiką galima uždirbti $22 ir daugiau. Musų samdymo ofisas atdaras kasdien, priskiriant subatoj po piet ir utarnyko ir ketvergo vakarais nuo 6 iki 8:30.

WESTERN ELECTRIC CO., Inc
48-th Ave and 24-th st.

REIKIA Moterų lengvam dirbtuvės darbui. Gera Mokestis.

Pullman Couch Company,
38-th and Ashland Ave.

REIKIA DARBININKŲ
VYRŲ

REIKIA —
PAPRASTŲ DARBININKŲ $5.00 IN DIENĄ
ATSIŠAUKITE PAS
1710 SO. PEORIA STR.
NATIONAL LEAD CO.

REIKIA —

Paprastų darbininkų. Galime panaudoti kelis gerus vyrus. Pastovios vietos. Geros darbo sanlygos. Kreipkitės pas
2338 So. Western ave.

REIKIA TEAMSTERIŲ
ir paprastų darbininkų scrap geležies yarde.
Algos $5 ir $6 į dieną.
Kreipkitės pas
1632 W. Kinzie str.

REIKIA —

MOLDERIŲ —
ANT BENČIAUS.
PUIKIOS DARBO
SANLYGOS.
MOKAMA AUGŠČIAUSIOS ALGOS

Kreipkitės pas

MASON — DAVIS CO.,
7740 So. Chicago Ave.

Reikia --

Vyrų ir vaikų darbui packing housėj. Puikios darbo sanlygos.

Labai geros mokestįs.

Pastovus darbas visą metą

Atsišaukite pas:

HETZEL and CO.
1742 Larrabee Str.

REIKIA DARBININKŲ
VYRŲ

REIKIA —
Furnace tenderio ir darbininko aluminum foundrėj. Kreipkitės pas
ADVANCE PATTERN and FOUNDRY CO.
2734 W. 36 Place

REIKIA —
PADĖJĖJŲ DARBUI
STOCKRUIMY IR
SHIPPINGRUIMY
ALBAUGH DOVER CO.
2100 Marshall Blvd.

REIKIA —
PORTERIŲ
DEPARTAMENTINĖJ
KRAUTUVĖJ.
PASTOVUS DARBAS IR
GERA MOKESTIS.
J. OPPENHEIMER and CO.
4700 So. Ashland Avenue

REIKIA miestinio pardavėjo, kalbančio Lenkiškai ir Lietuviškai darbui So. Chicagoj—parduoti minkštus gėrymus. Atsišaukti pas
WHITESIDE CO.
116 West Kinzie St.

REIKIA— Shearmano piaustymui geležies scrap yarde.
459 N. Wood St.

REIKIA—Pirmos klesos kriaučių.
L. Danciger,
639 W. 12th St.

REIKIA vyro duonos išvažiojimui, gera mokestis. Atsišaukit tuojau.
1529 Portland Ave.,
Chicago Heights, Ill.
Phone C. H. 2219.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI restoranas; biznis eina puikiai. Parduosiu tuoj, nes važiuoju Lietuvon.
1207 W. 47 St.,
Tel. Boulevard 6765

PARDAVIMUI baltas kudlotas šuo, "pudle", tinkamas į daktaro ofisą arba šiaip į bi kokį namą ar biznį. Taipgi yra pardavimui gražių balandžių.
4035 So. Campbell Ave.
Tel. McKinley 1133.

PARDAVIMUI kriaučių šapa, geroje lietuvių apgyventoje vietoje. Pardavėjas išvažiuoja ant ukės.
4503 S. Wood St.

PARSIDUODA grocernė ir bučernė, biznis išdirbtas per 10 metų, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Kreipkitės po no.
627 W. 18th St., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI 2 karvės, labai geros; viena dabar yra su veršiu: Parduodu todel, kad moteris serga, negali apžiurėti.
6024 W. Tripp Ave.
Chicago, Ill.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI Automobilius, 6 cilinderių, 7 pasažierių, arba mainysiu ant saliuno. Mane galima matyti visuomet.
3414 W. 37 Pl.

PARSIDUODA Ford Truckas, geras del butcherio arba bakerio.
3317 So. Auburn Ave.,
Chciago, Ill.

RAKANDAI.
PALIKTA STORAGE'Y DYKAI

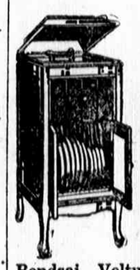

Deimanto adata ir 24 parinktiniai rekordai. Gražus didelis phonographas, kaip naujas, vertas $155 už $42. Gvarantuotas ant 10 metų. Taipgi daugel kitų daiktų pigiai parduodamų. Turime labai gražių sulyg šios dienos rakandų seklyčioms (parlor). Reikia matyti, kad apkainavus. Priimami Liberty Bondsai. Veltui pristatoma; į kitus miestus prisiunčiame per C. O. D. leidžiama išegzaminuoti.
WESTERN FURNITURE STORAGE,
2810 W. Harrison St., Chicago.
Atdara nuo 9 iki 9 val. vakare.

Extra Extra

Sampeliniai Rakandai.

Vėliausiose madose bus išparduoti šį mėnesį. Vertelgoms neparduosim. 25 seklyčios setai ir 20 phonographų visokių išdirbysčių, rugsai, ir lovos Stebėtini bargenai. Geriausiam pasirinkimui atsišaukite tuojaus. Kaip tai didelės mieros phonographas už $42. su rekordais deimanto spilka — už mokėta $155. Taipgi tikros skuros seklyčios setai, cane, velour ir overstuffed. Dastatymas veltui.

SOUTH-WEST SAMPLE FURNITURE STORAGE
2102 W. 35-th St. arti Archer Ave.
Atdara nuo 9 iki 9, nedėlioj nuo 10 iki 4.

RAKANDAI

PARSIDUODA 4 kambarių rakandai. Kam reikalingi tikras bargenas. Pardavimo priežastis savininkai važiuoja į Lietuvą. Perkantieji galės paimti ir kambarius. Galima matyti visada.
50 W. 119-th St. Kensington
1-mas floras nuo fronto.

PALIKTI STORAGE'JUJE RAKANDAI

Taipgi Fabrikantų nauji rakandai. Stebėtina proga porai pradedančiai nanų užlaikymą. Mes turime savo išpardavimo kambary 15 vėliausios mados Seklyčios Setų apdirbtų į skurą, cane, velour ir overstuffed. Taipgi rugsų, lovų ir 25 phonographus visokio išdirbimo ir kaip nauji. Gvarantuoti ant 10 metų. Už $39 galima nupirkti didelį phonographą, rekordus ir deimanto spilką, grojanti visų išdirbysčių rekordus. Užmokėta $145. Atsišaukite tuojaus. Dastatymas veltui.

WESTERN FURNITURE and STORAGE
2810 W. Harrison Str.,
Atdara nuo 9 iki 9.

NAMAI-ŽEMĖ

PARSIDUODA naujas murinis 4 flatų ir štoro namas, 4 metai budavotas, moderniškas, gazas, elektra maudynės, toiletai. Neša rendos $103 į mėnesį. Su kaina sutiksiu. Savininkas gyvena žemai nuo užpakailo.
930 W. 35-th Place

$500 CASH, likusieji mėnesinėmis mokestimis kaip renda, paims 5 kambarių flatą su 28 pėdų štoru iš fronto. Atsžaukite pas
2939 W. 38-th Str.
Tel: McKinley 1541

PARSIDUODA 2 PAGYVENIMŲ murinis namas po 4 kambarius ir pastogėj du kambariai. Namas randasi sį $40.00. Kaina $4,600.

2 pagyvenimų murinis namas po 6x6 kambarius ir didelis basementas. Namas randasi Brighton Parke kaina $6800.

Naujas 2 pagyvenimais murinis namas po 4x4 kambarius randasi ant West Side. Vanos, Elektra ir gasas gatvės išmokėtos. Kaina $6200.

Taipgi mes turime daug namų ant pardavimo po visas dalis Chicagos miesto naujų ir senų o kainos yra pas mus prieinamos. Taigi kam yra reikalinga insigyti geras namas, tai malonėkite kreipties prie musų.
VILKAS & KAZLAUSKAS CO.
2242 W. 23 Place.
Phone Canal 1068,

PARSIDUODA fruktų farma, 30 akrų, didesnė pusė fruktais apsodinta. Visi nauji budinkai ir vienas Extra Vasarnamis, 2 arkliai, 2 karvės melžiamos, 2 kiaulės, apie 150 vištų. Gera vieta vasaroj vakacijoms. Kvoteris ¼ mylios nuo strytkario ir pusė mylios iki rivei, ir netoli gelžkleio.
A. SOWA,
R. F. D., Box 112, Sodus, Mich.

PARSIDUODA ant North West Side 2003 Emerson Ave. (vienas blokas į žiemius nuo Grand Ave.), 2 augštų medinis flatinis budinkas, didelė barnė puikiame padėjime, puikus namai. Šitas yra musų didelis specialumas šiai sąvaitei, tiktai $500.00 cash, likusie ant ilgo išmokėjimo. Mes padėsim neturtingai šeimynai nupirkti šitą bargeną.
W. J. GRANT and Co.
3419 Lexington St.,
Tel: Van Buren 1114

PASKOLOS.

PINIGAI SKOLINIMUI
Antram Mortgidžiui, prieinamomis sąlygomis.
MAKER KRAUS,
1924 W. Chicago Avenue
Atdara vakarais. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 val. vak.

MOKYKLOS

Vyrų ir Moterų Rubų Kirpimo ir Designing Mokykla.

Musų sistema ir mokymo budu jųs trumpu laiku išmoksite viso amato.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo, designing ir siuvimo skyrius, kur kiekvienas gauna geros praktikos besimokindamas.

Visuose siuvimo skyriuose mašinos varomos elektros jiega.

Kviečiame kiekvieną ateiti bykuriuo laiku, dieną ar vakarais, pasižiurėti ir pasikalbėti del sąlygų.

Patterns daromos sulig mieros, visokio stiliaus ir dydžio iš bet kurios madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Vedėjas
190 N. STATE STREET, CHICAGO
Kampas Lake St., ant 4-tų lubų.

VALENTINE DRESMAKING COLLEGES
6205 S. Halsted, 2407 W. Madison, 1850 N. Wells St.
137 Mokyklos Jungt. Valstijose.
Moko Siuvimo, Patternų Kirpimo, Designing bizniui ir namams. Vietos duodamos dykai. Diplomai. Mokslas lengvais atmokėjimais. Garantija už $10 išmokinti siuti moteriškus rubus. Telef. Seeley 1643.
SARA PATEK, Pirmininkė.